

Upravništvo: Ljubljana, Knažjeva
ulica 6. — Telefon št. 3122, 3123,
3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelk: Ljubljana, Selen-
burgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica
št. 2. — Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: Pri kolodvoru
št. 100.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska
cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Baum-
gartnerja.

JUTRO

Ponedeljska izdaja

Posredništvo: Ljubljana, Knažjeva ulica 6. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Gosposka ulica 11. Telefon št. 2440.
Celje: Strossmayerjeva ul. 1. Tel. 66.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Poraz zadnjih ostankov klerikalne vojske

Senatskih volitev se je od 428 volilnih upravičencev udeležilo 407 volilcev — Nacionalna lista je dobila 321. klerikalna pa samo 86 — Vsi trije mandati so pripadli nacionalni listi, klerikalci pa so ostali brez mandata.

Ljubljana, 3. februarja.

V razmeroma skromnem okviru senatskih dopolnilnih volitev se je včeraj odigrala v Ljubljani važna in za bodoči politični razvoj v dravski banovini v mnogem pomembna bitka.

V polni svobodi in ob absolutni nevtralnosti oblasti sta pomerili svoje sile nacionalna in klerikalna lista. Edinstvo nacionalne fronte so reprezentirali senatski kandidati minister dr. Marušič, ljubljanski poslanec dr. Kramer in narodni poslanec Ivan Pucelj. Gosp. dr. Korošec se je skrli za »neutrarno« listo g. Frana Žebota, kateri je dal na razpolago vse svoj politični in moralni prestiž, saj se ni samo v posebnih, lastnoročno pisanih pismih volilec-zupanom popolnoma identificiral z listo g. Žebota, temveč je dal razvezati ves svoj organizatorni in teroristični aparat, ki se je — priznati moramo to — z obudovanjem vredno vnelo in z ogromnimi sredstvi vrgel na delo. Uporabljale so se obljube, pretnje in grožnje od moža do moža, bedaste izmišljotine o nastopajoči spremembi celokupne državno-politične situacije in najprimitivnejše demagogije. Zastavljenih je bilo v doseg uspeha toliko sil od klerikalnih študentskih čet pa gori do samih šefov klerikalne organizacije dr. Natlačen in g. Gabrovška, da je bilo vsemu svetu vidno, kako ogromno važnost polaga klerikalno vodstvo na vsaj del uspeh svoje liste.

Ali vse je bilo zaman. Zopet enkrat se je pokazalo, kako močno je v našem ljudstvu zasidrana jugoslovenska ideja, kako trdno so sklenjene vrste nacionalne fronte in kako čvrsta je disciplina mož, ki so vzeli na sebe dolžnost in odgovornost, da čuvajo jugoslovensko misel in da odbranijo naše slovensko ljudstvo nesreče povratka v stare žalostne čase separatistične strahovlade. Obudovanje zasluži naši volilci župan. Ob njihovi narodni samozavesti so se razbile vse vabe in vse grožnje. Njihova požrtvovalna odločnost je uvrstila današnji dan med sijajne zmagе jugoslovenske misli v naši ožji domovini.

Zopet so se danes merile sile. Armada gospoda Korošca se je ponovno postavila v bitko, ali je bila zopet in še odločnejše pogrnata z bojnega polja nego pri občinskih volitvah. Ni to več armada, to so samo še ostanki nekdanjih regimentov. To je vojska, o kateri je pred nekaj dnevi napisal francoski polslužbeni list, da je decimirana in zdemoralizirana. Niti lažna zastava nevtralnosti je ni mogla rešiti. Z ostanki te vojske se pomikajo potolčene iz današnjega boja tudi stare zastave zagrizenega partizanstva, nepošteno politične morale in neiskrenega slepenja z narodno in državno idejo.

Potek volitev

Velika večina županov je prispela v Ljubljano že včeraj, kjer se je sinoči vršil redni letni občni zbor županske zveze. Na ta način se je zgodilo, da je danes ogromna večina županov volila že v dopoldanskih urah, tako da je bila prav za prav volilna bitka opoldne že odločena.

Volilna komisija je poslovala v posvetovalnici Mestnega magistrata. Načeloval ji je, kakor je našim čitateljem že znano, član Državnega sveta g. dr. Fran Svetek, njeni člani pa so bili gg. Ivan Vrančič, predsednik apelacijskega sodišča v Ljubljani, Peter Keršič, predsednik okrožnega sodišča v Ljubljani, dr. Anton Kržišnik, sodnik upravnega sodišča v Celju in kot zastopnik mestne občine podžupan Evgen Jarc.

Volitve se vrše po zakonu od 8. zjutraj do 8. zvečer. Velik naval volilcev je bil že takoj zjutraj, ko so se žurili na volišče zlasti pristaši Žebotove kandidatne liste. Posrečilo se jim je, da so bili nekaj časa celo v večini, kar so njihovi agitatorji seveda skušali spretno izrabiti, češ da bo enako razmerje trajalo tudi dalje in da je torej uspeh Žebotove liste že zagotovljen.

Bili pa so prav kmalu blamirani. V strnjenih vrstah so prišli voliti vrli prekmurski župani in za njimi župani iz ptujskega in drugih severnih srezov. Sluka se je hitro preokrenila in že ob 9. dopoldne je imela nacionalna lista 77 glasov, dočim je Žebotova ostala pri 30.

V naslednji uri se je to razmerje za Žebotovo listo naravnost katastrofalno poslabšalo. Ob 10. je bilo namreč za nacionalno listo oddanih že 143 glasov, za Žebotovo pa vedno še 39. Ob 11. uri je bilo to razmerje 203 proti 54, opoldne 243 proti 71 in ob 15. uri 305 proti 79.

S tem je bila volilna bitka prav za prav končana, saj je volilo že skoro 90 odstotkov vseh upravičencev. V nasled-

njih petih urah so prihajali le še nekateri zapoznelci, ki so prišli v Ljubljano s popoldanskimi vlaki. Zadnji volilci so volili med 5. in 6. uro, tako da se je do 6. število glasov, oddanih za nacionalno listo, povišalo na 321, število glasov za Žebotovo listo pa na 86. Po 6. uri ni prišel volit nihče več in rezultat, je ostal nespremenjen.

Volilni rezultat

Ob 8. zvečer je bila volitev končana. Položaj je ostal neizpremenjen tak, kakršni je bil dve uri poprej. Za nacionalno listo je bilo oddanih 321, za Žebotovo pa 86. Skupno se je torej volitev udeležilo 407.

Ker se mandati pri senatskih volitvah razdele po D'Hontovem sistemu, bi morala klerikalna lista dobiti vsaj eno četrtino oddanih glasov, da bi dobila en mandat. Gosp. Žebot kot nosilec liste bi bil izvoljen šele, ako bi dobil vsaj 102 glasova, a nacionalna lista ne več kakor 305. Ko pa je imela nacionalna lista že 321 glasov, bi morala klerikalna lista dobiti, ako naj bi ji pripadel en mandat, 107 glasov, to se pravi, da bi moralo vseh onih 21 volilcev, ki niso prišli na volišče, oddati svoje glasove za Žebota.

Na ta način so vsi trije mandati pripadli nacionalni listi, dočim je klerikalna lista ostala brez mandata. Ali je bila ta blamaža klerikalcem potrebna in ali se je zaradi nje izplačalo ščuvati slovenske župane s takimi sredstvi v brezupen boj, na to naj odgovore generali bivše SLS sami. Naši župani kot zastopniki slovenskega ljudstva so svoje mnenje dovolj jasno povedali danes.

Uradna razglasitev

Zanimanje za volitve je bilo nele v Ljubljani, marveč tudi po deželi zelo veliko. Ves dan so od vseh strani vpraševali po telefonu našo redakcijo, kako se volitve razvijajo. Z zadoščenjem in veseljem so sprejemali na znanje rezultate, ki smo jim jih mogli javljati. V Ljubljani so se zlasti proti večeru v gručah zbirali ljudje pred magistratnim poslopjem in živahno komentirali že znani izid, o katerem se je vedelo, da se na škodo nacionalne liste ne more več spremeniti.

Par minut pred 20. uro so se pripeljali pred magistrat kandidati nacionalne liste, novo izvoljeni senatorji ministri dr. Marušič, dr. Kramer in Ivan Pucelj. Pred magistratom je bilo zbranih takrat kakih 200 ljudi, ki so voditeljem nacionalne fronte priredili živahne ovacije. Vsi trije so odšli nato v magistratno dvorano, kjer je volilna komisija ravno

zaključila svoje uradno posvetovanje. Predsednik volilne komisije g. dr. Svetek je službeno razglasil izid volitev ter ugotovil, da so izvoljeni

ZA SENATORJE:

dr. Drago Marušič, minister socialne politike in narodnega zdravja,
dr. Albert Kramer, minister n. r. in narodni poslanec,
Ivan Pucelj, minister n. r. in narodni poslanec,

IN ZA NAMESTNIKE:

dr. Milan Gorišek, župan pri Sv. Lenartu v Slov. goricah,
Fran Janžekovič, banovinski svetnik in župan v Košakih,
dr. Dinko Puc, župan v Ljubljani.

V dvorani zbrano občinstvo je službeno proglasitev volilnega izida sprejelo na znanje z velikim aplavzom. Predsednik dr. Svetek je izvoljenim senatorjem čestital in izrazil svoje prepričanje, da bodo kot člani visoke senatske zbornice vse svoje moči posvetili službi za kralja in domovino. Nato jim je izročil službeno potrdilo, da so pravilno izvoljeni v senat, nakar so novim senatorjem čestitali tudi vsi ostali člani komisije. Ko so se gg. dr. Kramer, dr. Marušič in Pucelj vračali iz magistrata in se spet skupno odpeljali, jim je množica pred magistratom vnovič priredila prisrčne ovacije.

Rekordna udeležba

Pravico voliti v senat imajo po zakonu, kakor znano, vsi narodni poslanci, banovinski svetniki in župani. Uradni seznam vseh volilnih upravičencev za našo banovino je bil objavljen v »Službenem Listu« kr. banske uprave in vsebuje 448 upravičencev. Po zakonu ne sme nihče dvakrat voliti, zato se je število volilcev zmanjšalo za 19, torej na 429. Štirje narodni poslanci zastopajo namreč po dva upravnega sreza, en narodni poslanec je obenem župan in enako je 14 banovinskih svetnikov, ki so istočasno tudi župani svojih občin. V dobi po razpisu volitev je umrl župan kočevske okoliške občine. Na ta način je ostalo končno za senatske volitve 428 volilnih upravičencev. Od teh jih je prišlo volit 407, kar pomenja udeležbo 95 odstotkov. Ta rekordna udeležba priča o veliki disciplini in veliki samozavesti slovenskih županov.

Največ volilnih upravičencev ima ptujski srez, in sicer 31. Takoj za njim se vrstita kranjski srez z 29 in srez Ljubljana okolica s 27 upravičenci. Udeležba je bila iz vseh srezov zelo velika, zlasti dobro sta se odrezala oba prekmurska, najbolj oddaljena sreza Murska Sobota in Dolnja Lendava, iz katerih ni izostal noben volilec.

Zahvala volilcem!

Vsem volilcem, ki so nam danes izkazali svoje zupanje ter so s svojo samozavestjo, odločnostjo in disciplino pripomogli k sijajni zmagi nacionalne liste, izrekamo svojo iskreno zahvalo.

Čuvajmo Jugoslavijo!

LJUBLJANA, dne 3. februarja 1935.

Senatorji:

Dr. Drago Marušič, minister socialne politike in narodnega zdravja;
Dr. Albert Kramer, minister n. r.;
Ivan Pucelj, minister n. r.;

Namestniki:

Dr. Milan Gorišek, župan;
Fran Janžekovič, banovinski svetnik in župan;
Dr. Dinko Puc, župan.

V drugih banovinah

Službeni komuniké o izidu senatskih volitev — Udeležba je bila povsod zelo velika, čeprav je bila v vseh drugih banovinah le po ena kandidatna lista

Beograd, 3. februarja. p. Nocoj ob 21. je bil izdan naslednji komuniké po izidu današnjih senatskih dopolnilnih volitev:

Dunavska banovina: volilnih upravičencev 923, glasovalo je 895 volilcev, t. j. 97,2 odstotka. Izvoljeni so: Bogoljub Jevtič, ministrski predsednik in zunanji minister, Milan Marjanović, bivši senator, in Anton Vidaković, bivši senator.

Moravska banovina: volilnih upravičencev 842, volilo je 817 volilcev, t. j.

96,7 odstotka. Izvoljeni so: Velimir Popović, notranji minister, Krsta Simonović, minister v p., bivši senator, Krsta Radovanović, bivši sodnik kasacijskega sodišča v Beogradu, in dr. Dušan Stevčić, zdravnik iz Pirota.

Vardarska banovina: volilnih upravičencev 480, volilo je 452 volilcev, t. j. 94,1 odstotka. Izvoljena sta: Jovan Aleksić, direktor gimnazije v p. in bivši narodni poslanec, prota Serafin Krstić, bivši senator.

Drinska banovina: volilnih upravičencev 525, volilo je 483 volilcev, t. j. 92 odstotkov. Izvoljeni so: Atanasije Šola, bivši minister in senator, Pavle Vujić, bivši senator, in Ivo Vranić, banovinski svetnik iz Sarajeva.

Zetska banovina: Volilnih upravičencev 338, volilo je 270 volilcev, t. j. 79,8 odstotka. Izvoljeni so: Matko Radulović, bivši senator, Djuro Vukotić, predsednik okrožnega sodišča v p., in Andra Kujundžić, narodni poslanec.

Savska banovina: volilnih upravičencev 663, volilo je 615 volilcev, t. j. 93 odstotkov. Izvoljena sta dr. Josip Nemec, bivši senator, in Peter Teslić, bivši senator.

Dravska banovina: volilnih upravičencev 429, volilo je 407 volilcev, t. j. 94,87 odstotka. Za listo z nosilcem dr. Marušičem je bilo oddanih 321 glasov, za listo z nosilcem Žebotom pa 86. Izvoljeni so vsi trije kandidati s prve liste, in sicer dr. Drago Marušič, minister za socialno politiko in narodno zdravje,

minister n. r. dr. Kramer in minister n. r. Ivan Pucelj.

Vrbaska banovina: volilnih upravičencev 211, volilo je 195 volilcev, t. j. 92 odstotkov. Izvoljena sta dr. Vaso Glušac, bivši senator, in Asimbeg Alibegović, bivši senator.

Primorska banovina: volilnih upravičencev 145, volilo je 122 volilcev, t. j. 84 odstotkov. Izvoljen je dr. Grgur Budislav Andjelinović, narodni poslanec.

★

Kakor je iz komunikéja razvidno, je bila največja udeležba v dunavski banovini, kjer je znašala 97,2 odstotka, najmanjša pa v zetski banovini, kjer je znašala samo 79,8 odstotka. V vseh drugih banovinah je znašala volilna udeležba nad 90 odstotkov z izjemo primorske, koder znaša 84. Manjša volilna udeležba v zetski in primorski banovini je posledica snežnih zameotov, zaradi česar mnogi volilci niso mogli izvršiti svoje volilne pravice.

Kako so lovili in volili

Nekaj sličic z volilnega dneva v Ljubljani — Klerikalno listo je volil tudi bojovniški general Stanislav Vidmar.

Čeravno je volilna pravica pri senatskih volitvah omejena na ožji krog — volijo lahko samo župani, banovinski svetniki in narodni poslanci — je vendar vsa javnost z največjim zanimanjem spremljala volilno borbo. Še večje zanimanje pa je bilo v Ljubljani, kjer se je na volišču izvajala končna zmagà in — poraz. Kako se je pri tem sukala politika, to bodo zapisali že drugi. Moja reporterska dolžnost mi samo narekuje, da rešim pozabljenja nekatere zanimive dogodke iz te volilne bitke.

Fantje, fantje, le korajžo...

Takole zadnje dni je postala Ljubljana nekam izredno živahna. Od vseh strani so švigali avtomobili, prihajali kurirji in zopet odhajali na razne strani. Večinoma so se ustavljali v hotelu »Union«, pa tudi Jugoslovenska tiskarna, tam, kjer je uredništvo »Slovenca«, in pa Rokodelski dom v Komenskega ulici so sprejemali številne obiske. Vsek večer so se vršile konference in posveti na vse strani, kuhali so se šlagerji za »Slovenčeve« uvodnike, vmes pa fabricirala grozila pisma in eestavljanja letaki.

Za »neutrarno« Žebotovo listo je korporativno nastopil ves nekdanji generalštab pokojne SLS. Sam g. dr. Natlačen je prevzel komando, izkušeni borci za vseživljajne klerikalne šlagerje, bivša strankina tajnika kaplana Gabrovšek in Kranjc in cela garda akademikov — vse je stopilo v akcijo. Zato ni nič čudnega, če je »Slovenec« ubral že skoraj pozabljene politične napeve iz predsestojanuarske dobe. Tudi farovži niso odrekli podpore. »JNS je na tleh, prišel je naš čas!« se je glasila parola, zabeljena s primernimi grožnjami vsem omahljivcem. »Predsednik vlade sam je na naši strani! Kdor je proti nam, je tudi proti vlad!« Zato pa fantje, le korajžo...

Volilci se zbirajo, mimo Žebota marširajo...

Kljub temu, da je bil »Slovenec« že štirinajst dni prepričan in je dokazoval vsakomur, kdor je hotel poslušati, da je uspeh Žebotove liste že gotov, so gospodje iz generalštaba vendar le dvomili, ali bodo slovenski župani nasledili takim vestem. Zato so sklenili, da jih morajo takoj po prihodu v Ljubljano vzeti v svoje okrilje, da ne pridejo v roke nevarnim zapeljivcem slovenskega ljudstva. Ljubljana je bila v soboto zavita še v gosto meglo, ko so se že začeli zbirati na ljubljanskem kolodvoru klerikalni agitatorji. Poleg kandidatov z Žebotove liste sta prihajala tudi gg. Kranjc in Gabrovšek z gardo samoslovenskih akademikov. Kolodvor so tako rekoč cernirali in skoro da si potniki niso upali na peron. Zastopnikov »propadajočee« JNS ni bilo videti.

— Ha, ha, so že našli! Pa jim bomo porabili glasove! — so se veselili vneti agitatorji in nestrpno čakali, da pridejo vlak drugi za drugim. Največjo važnost so polagali seveda na »štajerca«, pa tudi »dolenjca« in »gorenjca« niso zanemarili.

Pa so bili hudo razočarani. Res so izstopali iz vlakov številni župani, banovinski svetniki in narodni poslanci. Klerikalni agitatorji so jih kar obkolili, da bi jih popeljali na svoj volilni guliž, toda niso imeli sreče. G. Žebot je sicer na vse pretege prijazno pozdravljali in vabil, župani volilci so mu enako prijazno odzdravljali, hodili pa — mimo njega.

Za Gorenjci in Dolenjci še Štajerci

»Kdo bi si mislil!« so vzklicali preseñeni in razočarani priganjači, ki so mislili, da zadostuje par člankov v »Slovenec«, pa bo zopet vsa Slovenija klečala pred vseojlno SLS.

»Ja, Kranjci, Kranjci! Ti so se izneverili.« je na vse strani tolašil g. Žebot. »Le počakajte, da pridejo moji štajerci, pa bodo še vaši Kranjci dobili korajžo.«

Opoldanski »štajerci« prisopaja. Gruče županov, banovinskih svetnikov in poslancev. Skoro vsi štajerski srezi. Pred vagoni se razvrstijo, vsak srez s svojim poslancem, in krenejo zopet mimo gg. Žebota, Kranjca, Kreka, štrodna, Umnika... »Ja, kje so pa naši?« izprašujejo akademiki, pripravljeni, da jih spremijo v Rokodelski dom, boljše morda tudi v Union. G. Žebot poparjen gleda za odhajajočimi. »Stoj, tam je pa eden naših!« zakliče, ko zagleda mariborski srez. Poslanec Krečji vodi svojo skupino županov mimo njega. G. Žebot stopa za njimi in pozdravlja, pozdravlja, kliče in vabi. Vse do koda jih spremlja. Tam pa se le ojunati in pocuka enega, ki je za korak zaostal, za rokav, češ: »Priatelj, tudi ti? In »priatelj« se je ozrl, priklimal in — šel dalje.

Po volitvah pridemo

Mariborčani so odšli, za njimi prihajajo Celjani. Poslanec Prekoršek jih vodi. Vsi dobro razpoloženi, vsi složni. Morda bo tu več sreče, so si mislili Žebotovi, samo bolj odločno bo treba nastopiti. Približajo se skupini, sladko vabijo najbližje. »Bog daj, prijatelji! Ste vendar prišli! Sedaj pa pojdemo kar hitro v Rokodelski dom. Tam se bo dobilo kaj za pod zob, pa tudi pomenimo se še kaj!«

»Prav, prav,« so skoro enoglasno odgovarjali, »pa mi smo »neutrálni« šele po volitvah. Potem bomo že prišli pogledat, če je še kaj ostalo! Dotlej pa zbogom!« In so šli...

Rana ura — zlata ura ali prvi volilni švindeli

Po takih slabih izkušnjah se je sestav v soboto zvečer generalni štab in spremenił svoje bojne načrte. Odločili so se, da napravijo naskok na volilce pred voliščem. Že davno pred pričetkom volitev so se pojavili pred ljubljanskim magistratom najvišji generali: dr. Natlačen, Žebot, Štrcin, Umnik, Kranjc, Krek, Gabrovšek in četa s palicami oboroženih akademikov. Takole so kalkulirali: Nekaj od onih »prijateljev« je itak naših, drugi se nas bodo pa ustrašili. Svoje zanesljive volilce so takoj delegirali na volišče.

Prvi so stopili pred komisijo »neutrálni kandidati« sami, za njimi pa še kakih 20 do 30 zanesljivih JNS je dobila do takrat komaj 5. 6 glasov. Ob 8.30 so se razlethi agitatorji na vse strani in oznanjali: »Zmaga je sigurna! Mi imamo petkrat več glasov, kakor JNS! Kdor bo volil JNS, bo blamiran, mi bomo pa z njim že še obračunali!« Vsak župan in volilec, ki se je približal magistratu, je bil obkrožen od gruč agitatorjev, ki so mu dokazovali že ob 9. zjutraj katastrofalen poraz JNS in sili, da voli Žebota. Golobradi mladiči so se spravili celo na narodne poslance!

Manever je seveda kaj hitro propadel, pol ure pozneje se je število glasov JNS podvojilo, potrojilo, podesetorilo, klerikalci pa so ostali pri prvotni številki.

Svetnik pa nisem, sem prevelik grešnik

Klerikalci so spričo takega položaja vprizorili pravcato ofenzivo na župane. Lovili so jih povsod, po gostlinah, kavarnah, na ulicah. Vsakdo, ki se je približal magistratu, je bil obkrožen. Takole okrog 11. jo primaha sem od Šenklaža postaren, malo naglušen očane. O volitvah seveda ni imel pojma. Na glazek vinca se je namenil tja. »Pod skalco!« Ko pride mimo magistrata, ga klerikalni agitatorji primejo pod pazduho, s silo vlečejo po stopnicah v vežo in mu na vse pretege zabličejo, naj voli Žebota. Bili so prepričani, da ima v rokah kakega hrbovskega župana, ki jim bo gladko naselil očane. Sprva začuden gledal, nazadnje pa si je mislil: »Če toliko gospodov trdi, da so volitve, mora že biti nekaj resnice na tem.«

»A? Zebota naj volim?«

»Da, da,« so mu hiteli zatrjevati in ga poučevali, kako naj pove komisiji.

»Ko boste končali, gredite z nami v Rokodelski dom! Ne bo zastonj!« mu je še prišepnil eden izmed agitatorjev.

Očaneec jo je mahnil po stopnicah v mestno posvetovalnico, kjer sta bila baš takrat še dva druga volilca. Klobuk pod pazduho, počasnih korakov pristopi pred volilno komisijo.

»No, očka, kako boste volili?« ga nagovoril predsednik.

Očaneec, ki je bil malo naglušen, menda vprašanja ni prav razumel in predsednik mu ga je ponovil.

»Su reki, da za Zebota!« se naposled odreže.

»Kako pa se pišete?«

Očka pove svoje ime. Predsednik, zapisnikar, člani komisije pregledujejo volilne imenike, toda volilca takega imena ni v njem.

»Ali ste župan?« ga vpraša predsednik.

»O, ne, nisem,« se zadovoljno nasmehlja očaneec.

»Ali ste morda banovinski svetnik?«

»Svetnik pa še nisem, sem prevelik grešnik,« se zopet odreže smeje.

»Potem pa sploh nimate volilne pravice!«

»Ja, saj menda res ne. So me kar noter porinili!« je pojasnil in med splošnim smehom polagoma odkorakal. Ali je šel nato v Rokodelski dom ali ne, ne vem.

Bojevniki general na svoji pravi poziciji

Bojevniki in klerikali so si bili zadnje dni nekaj v lasih. »Slovenec« jih je vsako nedeljo posebej zdelaval. Ker so klerikali izdali parolo, da morajo njihovi ljudje iz bojevniki organizacij, so se bojevniki generali malo ustrašili. Očitno so se hoteli zato klerikalom znova prikupiti. Izdali so parolo: Bojevniki, vsi za Zebota! Bojevniki general g. Stane Vidmar je sam dal dober zgled, se pripeljal v svojem elegantnem osebnem avtomobilu in kot prvi glasoval za Zebotovo listo! Drugi njegovemu zgledu — niso sledili. Kako bodo sedaj med seboj obračunavali, je njihova stvar. Če bom kaj izvedel, bom že še povedal.

Na begu

Pa tudi bojevnikiška ofenziva proti JNS ni nič pomagala. Glasovi JNS so naraščali in dosegli 200, kmalu že 250, ali na 300. Klerikalni generalom, kandidatom in agitatorjem so se vedno bolj ježili lasje in po 16. uri so se začele njihove vrste pred magistratom vidno rediti. Prvi so izginili generali, nato pa še hauptmani, kaproli in fratrariji. Baje so v Rokodelskem domu točili zvečer najbolj sladkega, da bi malo popravili kisle obraze... G. Zebot je napravil najbolj pametno, kar se je dalo: že ob 14. je zapustil »nehvaležno« Ljubljano in se odpeljal proti Mariboru. Njegovemu zgledu so v teku popoldneva sle dili še ostali razočarani kandidati in namestniki.

Tako se je stvar končala brez večje nesreče za mobilizirane ostanke nekdanje klerikalne vojske. Le nekateri agitatorji, ki so v svoji naivnosti menda celo sami verjeli, da se vračajo časi vsemočnosti, so jo izkupili, ko so s svojo predrznostjo izstali na vseh koncih in krajih. A tudi za nje ni bilo ničesar, česar ne bi mogli pozabiti — do prihodnjih volitev.

Radovedni reporter.

Danes ob 4. uri

največja filmska drama sezone

„PEER GYNT“

HANS ALBERS

ELITNI KINO MATICA

Telefon 21-24.

Predstavi ob 7. in 9. odpadeta zaradi koncerta.

Ozadje družinske žaloigre v Mariboru se čisti

Novi momenti v teku preiskave — Krog obteženih okoliščin okoli šušteriča se vedno bolj začuje

Maribor, 3. februarja. Včeraj in tudi še danes je stal v središču mariborskega zanimanja pretresljivi dogodek v Gregorčičevi ulici 7. Zlasti včeraj na Svečnico so ljudje trumoma hodili gledat pozorišče skrivnostnega dogodka, ki je zahteval dve žrtvi. Mariborčani so včerajšnjo številko »Jutra«, ki je o dogodku prineslo izčrpno in veštrsko osvetljuječo poročilo, že v jutranjih urah pokupili. Vendar tudi včeraj ni bil ljudem dostop prost v hišo v Gregorčičevi 7. Slej ko prej stoji naše mesto pod težkim vtisom žaloigre.

Šušterič je nameraval pobegniti iz bolnišnice.

V noč, na svečnico so bolniki, ki so spali skupaj s šušteričem v isti sobi, opazili, da je šušterič hodil po sobi bos in da je večkrat stikal okoli zamreženih oken ter se večkrat podal na hodnik in stranice. Bolniki so postali pozorni in obvestili o šušteričevem kretanju bolniško osobe. Zanimive stvari pripovedujejo tudi nekateri bolniki.

Ko so šušteriča v petek dopoldne prepeljali v bolnišnico, se je nahajal po informaciji v nezvesti. Bolniki, ki so izvedeli tekom dopoldneva za dogodek, so z umljivo pažjo opazovali šušteriča. Pri tem se je nekaterim pacientom zdelo čudno, da je šušterič, dasi v nezvesti, ob najmanjšem škripanju vrat z enim očesom zamežikal, z drugim pa krakoma vrzel pogled proti vratom.

Šušterič v policijskih zaporih.

Zdravniški kolegij je podal poročilo, da je šušterič zdrav in da ne bolega na nobeni bolezn. Na podlagi številnih okoliščin, ki so se pokazale v teku preiskave ter po ugotovitvah sodne komisije ter nekaterih nasprotujočih si dejstev v teku šušteričevega zasliševanja so včeraj na Svečnico ob pol 12. prepeljali šušteriča

pod močnim varstvom v tujakšnje policijske zapore v Ključavničarski ulici 2. Prišlo se je zasliševanje Ivana šušteriča, ki sta ga vodila šef kriminalnega oddelka višji nadzornik Franc Cajko in nadzornik Gorišč. Zasliševanje je trajalo vse popoldne in se je tekom današnjega dne nadaljevalo. šušterič ne priznava krivde. Truplji sta bili na svečnico obducirani in danes pokopani.

†

S tužnim srcem javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem žalostno vest, da je naš dragi in nepozabljeni soprog, oče, brat, stari oče, tast in stric

IVAN FABIČ

nadpaznik moške kaznilnice v Mariboru

v soboto dne 2. februarja 1935 po težki bolezni v 70. letu svoje dobe v Bogu mirno zaspal.

Pogreb draga nam pokojnika bo v ponedeljek, dne 4. februarja 1935 ob 3. uri popoldne iz mestne mrtvašnice na magdalensko pokopališče.

Sveta maša zadušnica bo 5. februarja ob 7. v magdalenski cerkvi. — Mir njegovi duši!

Soproga in otroci.

Ljudska univerza v Ljubljani. Drevi ob 20. bo predaval g. univ. doc. dr. Škerlj Božo v dvorani Delavske zbornice o rasah in rasizmu. Predavanje bodo pojasnjevale skloptične slike. Vstop je prost.

Milijarda za javna dela

Ministrski predsednik g. Jevtić je imel sinoči velik govor po radiju — Govor so prenašale vse jugoslovenske in bolgarske postaje

Beograd, 2. februarja. p. Nocoj je ministrski predsednik g. Bogoljub Jevtić govoril po radiju o delu vlade. Kljub temu, da je bil njegov govor napovedan šele včeraj, je vladalo zanj po vsej državi ogromno zanimanje, zlasti še, ker ga je imel na predvečer senatskih dopolnilnih volitev. Govor so prenašale vse tri jugoslovenske radio postaje, razen tega pa tudi obe bolgarski postaji v Sofiji in Varni. Predsednik vlade je v svojem govoru najprej na kratko orisal mednarodni položaj, nato pa se dotaknil notranjih prilik in v svojih izjavah podčrtal predvsem težnjo vlade za omiljenjem gospodarske krize in poživljenjem gospodarske delavnosti. Napovedal je v tej zvezi celo vrsto važnih ukrepov, zlasti pa izvedbo večjih javnih del, za katera je vlada v razdobju dveh let določila znesek ene milijarde dinarjev. Gospod predsednik je med drugim rekel:

poseben primer Avstrije in eventuelno potrebo nadaljnjih posebnih sporazumov iz zval največje zanimanje članic Male antite in Balkanske zveze.

Mala antanta in Balkanska zveza sta na svojih zadnjih sestankih v Ljubljani in v Zenevi zavzeli stališče, da smatrata sporazum v Rimu za pozitiven začetek splošne politike, kateri bi se morali pridružiti vsi zainteresirani z vso iskrenostjo. Smatram za svojo dolžnost, da s posebnim priznanjem naglasim napore Francije in njenega predstavnika, zunanjega ministra g. Lava, da se z dosedaj sporazuma z Italijo osigurajo neobhodni pogoji za trajno konsolidacijo odnosov v dunavskem bazenu. Mirni in polni zaupanja lahko upremljamo nadaljnji razvoj te akcije. Mednarodni položaj Jugoslavije je danes takšen, da lahko s popolno varnostjo pristopim k iskanju najugodnejše rešitve za probleme svojega notranjega življenja. V prvi vrsti proleome gospodarskega, finančnega in socialnega značaja.

Ublažitev davčne prakse

Program kr. vlade na področju gospodarskih in finančnih vprašanj je bil dovolj jasno izražen v njeni deklaraciji od 3. januarja t. l. toda ta program ne sme ostati mrtva črka. Kakor zahtevam, vse narodno gospodarstvo nujno pomoč prav tako je brzo in energično pristopila vlada k reševanju poslov v tej smeri. Davčno vprašanje je bilo poudarjeno kot prvo in najvažnejše. Morali so se podvzeti ukrepi, da se gotove davčne pretirnosti ublažijo in da se iztirjevanje ter kontrola državnih dohodkov dovede na razumno mero.

Velika javna dela

Drugo važno vprašanje je oživljenje gospodarske podjetnosti med narodom sploh. Vprašanje zahteva celo vrsto premišljenih ukrepov. Načrt je vlada že izdelala in po njem je izvedena koncentracija državnih in napol državnih denarnih ustanov, zmanjšanje obrestne mere pri Narodni banki in pri vseh drugih bankah v državi. Najvažnejši ukrep pa je kraljevska vlada sklenila na svoji današnji dopoldanski seji, namreč uredbo o finansiranju velikih javnih del v svrhu olajšanja narodnega gospodarstva, omiljenja brezposelnosti in pospeševanja turizma.

V ta velika javna dela spada zgraditev mednarodnih cest in zgraditev novih cest, s katerimi se bo vzpostavila zveza med gospodarskimi središči in Primorjem. Razen tega obsega načrt zgraditev železniških prog v svrhu izpolnitve obstoječega železniškega omrežja in zgraditev novih železniških prog do onih krajev, ki doslej niso imeli zveze z železnico.

Milijardni kredit za javna dela

Poleg onih sredstev, ki niso določena v to svrhu v rednem državnem proračunu bo vlada našla tudi izredna sredstva. Z novimi davki nikakor neče obremeniti svojih državljanov. Potrebna milijarda dinarjev, določena za ta dela, ki se porabi v roku dveh let, bo najeta v obliki srednjeročnih obveznic, plasiranih pri nekaterih večjih domačih in tujih bankah pod ugodnimi pogoji. S kooperacijo štirih državnih, odnosno od države privilegiranih državnih zavodov (Narodne banke, Poštne hranilnice, Državne hipotekarne banke in Privilegirane agrarne banke) je vnaprej zagotovljen popoln uspeh te emisije v naši državi.

Zaščita kmetov

Ni treba še posebej poudarjati pomena tega dela za olajšanje gospodarskega življenja v državi. Daleč od tega, da bi s tem storjenimi ukrepi izpraznila svoje ustvarjajoče delo na gospodarskem področju, je vlada na svoji današnji dopoldanski seji sklenila tudi druge uspešne ukrepe, ki se predvsem tičejo naših kmetovalcev. Vlada se zaveda, da ne morejo moratoriji, odlaganje in politika prekrizanih rok pomagati kmetijememu stanu v naši državi. Ni prijetelj kmetu oni, ki mu govori, naj ne plačuje in izpolnjuje svojih obveznosti, ker mu na tak način ubila vsak kredit ter onemogoči njegov gospodarski razvoj. Vlada želi, da bi s primernimi ukrepi omogočila kmetu izpolnjevati njegove obveznosti.

Poleg velikih javnih del, pri katerih bo do našli zaposlitev siromašni imajo za vse druge priti gotove olajšave pri plačevanju davkov posebnih seminarov in zlasti olajšanje v pogledu plačevanja obresti, ki jih morajo plačevati kmetje za svoja posojila. Glade vsega tega te kraljevska vlada sprejela gotove sklepe, ki bodo objavljeni v naknadnem času.

Vračnanje kmetijskih dolgov ni finančno, temveč gospodarsko vprašanje. Pri reševanju tega vprašanja vlada neča da b. zdrževala ene z uničevanjem drugih, temveč stremi po gospodarski povzdigi vsega na-

roda. Danes sprejeta uredba o zaščiti kmetov je samo eden izmed ukrepov, ki bo omogočil, da se bo prišlo vprašanje ureditve in vplačevanja kmetijskih dolgov reševati na pozitivni podlagi. Dosedanji uredbodajni ukrepi so bili čisto pasivnega značaja glede na narodno gospodarstvo. Oni niso izpraznili v bistvu ničesar na gospodarski zamrznjenosti, ki je objela vse stanove v naši državi in kmete še posebej.

Iz vsega, kar sem prej rekel, je razvidno, da vlada želi, da bi razumel ves jugoslovanski narod, da se nahajamo v novi dobi, v dobi novih stremeljenj, širših vidikov in pogledov. Preteklost, ono staro moramo pu- eliti za seboj. Staro je ono, kar je bilo predvčerajšnjem, toda je danes staro tudi, kar je bilo včeraj. Mi gledamo in moramo gledati v bodočnost ter ne v preteklost, ki nas je zelo razdruževala. Edino s tem duhom je prežeta vladna deklaracija od januarja tega leta in edino ta duh vodi vlado v njenem delu za kralja in domovino.

KOMUNISTIČNA RAZBOJNIŠTVA NA BEOGRAJSKI UNIVERZI

Mala skupina komunistov je terorizirala več sto študentov in razbila velik del pohištva — Na še nepojasnjen način je bil neki dijak ubit — Komunisti so hudo ranili več policistov — Nad 50 aretacij

Beograd, 2. februarja. p. O dijaških izgrelih, ki so se pripetili včeraj na beograjski univerzi, je bilo izdano danes naslednje uradno poročilo:

Včeraj jutraj sta se vrnila v Beograd rektor beograjske univerze dr. Djaja in dekan filozofske fakultete dr. Čorović, ki sta bila v Višegradu, kjer je konfiriranih 15 dijakov beograjske univerze, da se osebno prepričata glede njihove namestitve in njihove prehrane. Ob 9. dopoldne sta odšla oba k prosvetnemu ministru, da mu poročata o tem. V času, ko sta se rektor in dekan mudila pri prosvetnem ministru, se je v novem poslopiju beograjske univerze zbralo večje število dijakov, želeli izvršiti rezultat poseta rektorja in dekana v Višegradu. Med njimi je bila tudi večja skupina komunistov in drugih ekstremnih levicarjev, razen tega pa veliko število dijakov, ki so prišli na predavanja ali polagati izpite. Komunisti, ki so terorizirali vse druge, so takoj postavili svojo stražo na vhod v univerzo in navalili pred vrata klopi, stole in mize, ki so jih pobrali po učilnicah. Na enak način so zabarikadirali tudi stranske vhode.

Ko se je rektor vrnil od prosvetnega ministra, so ga komunisti pozvali, naj pride v poslopje, da jih obvesti o rezultatu svojega potovanja v Višegrad. Rektor je to zahtevo odklonil, zahtevajoč, da se vhod v univerzo takoj odpre in dovolj svoboden vstop vsakemu študentu. Komunisti na to niso pristali, marveč so pričeli z demonstracijami, ki so se nadaljevale z večjim ali manjšim hrupom vse do 13. ure.

Ob 13. je rektor univerze obvestil upravo grada (policijo), da bo univerzitetni senat izdal odlok, v katerem bo pozval dijake, da v teku pol ure zapuste univerzitetno poslopje. Če tega ne bodo storili, bo pozval policijo, da na pravi red Naprosil je upravo grada, da v to svrhu pripravi vse potrebno.

Okoli 14. je senat izdal ta sklep in ga pismeno dostavil demonstrirajočim dijakom. Dijaki so pismeno obvestilo raztrgali ter ga vrgli na ulico z izjavo, da poslopja ne bodo zapustili. Nato so nadaljevali z demonstracijami.

Policija v univerzitetnem poslopiju

Policija je čakala še do 15.30 ure. Še vedno je namreč pričakovala, da bodo dijaki uvideli nesmiselnost svojega početja in zapustili poslopje. Ko na ponovni poziv tega niso storili, je policija najprej poskusila odpreti vrata, ki so bila od znotraj zaklenjena in zabarikadirana. Ker pa sr vrata zelo močne konstrukcije je bilo to nemogoče. Tako je šef policijskega oddelka vdrl skozi okno v univerzitetno avlo in tako odprl glavna vrata v katerih je tical ključ od znotraj. Nato je večje število uniformiranih in civilnih policijskih organov pod vodstvom šefa kriminalne policije vdrl skozi vrata v avlo, iz katere so najprej odstranili nagomiljeno pohištvo.

Komunisti so se umaknili v I. nadstropje, od koder so metali na policijske organe razne predmete in zabarikadirali stopnice z raznim pohištvo. Policijski organi, ki so imeli nalog, izprazniti poslopje in napraviti red, so naposled vendarle prodrli do I. nadstropja.

Študenti pa so se umaknili v II. nadstropje ter se tam zopet zabarikadirali z mizami, stoli, klopi in drugim pohištvo. Sneli so celo vrata na učilnicah. Metali so na policijo vse, kar jim je prišlo pod roke. Razbili so celo podboje vrat ter začeli rušiti zid, da so tako prišli do opeke in kamena, ki so ga metali na policijske organe. Zaman so policijski organi v imenu zakona pozivali dijake, naj se pomirijo in zapuste poslopje. Komunistični dijaki so bili za vse pozive slepi in gluhi ter so trdovratno branili policijski dostop v II. nadstropje. Napadli so vsakogar, ki se jim je približal.

Policija je naposled poizkušala ukrotiti nemirneže z bombami, ki razširjajo plin za solzenje. Pa tudi to ni pomagalo. Pri pokusu, da prodrejo v II. nadstropje, je bilo več organov policije hudo ranjenih.

Neki dijak ubit

Med največjim krikom, vikom in ropotom, ki ga je povzročalo razbijanje pohištva, je okrog 16. eden izmed dijakov zaklical, da je neki dijak ranjen. Policija je takoj zahtevala, naj ranjenega dijaka izpuste doli, da mu omogočijo zdravniško pomoč. Policija namreč ni verjela, da bi bil kdo ranjen, ker so policijski organi imeli strogo nalog ne uporabljati orožja in tudi ni bil oddan noben strel. Dijaki so ponudbo policije odklonili in zahtevali, naj pošljejo zdravnika v II. nadstropje. Ko je prišel zdravnik, ranjenemu dijaku ni mogel več pomagati, ker je bil že mrtev.

To stanje je trajalo vse do 21. ure. Takrat so komunisti poslali tri svoje tovariše, da bi se pogajali za svoboden odhod. Ponudili so, da zapuste univerzitetno poslopje brez nadaljnje odpora, ako ne bodo aretirani. Policija teh pogojev ni mogla sprejeti že zaradi tega ne, ker je bil neki dijak ubit, več policijskih organov pa težje ranjenih. Zato jim je sporočila, da se morajo brezpogojno vdati in da bo proti vsem krivcem postopala po zakonu.

Univerza izpraznjena

Okrog 22.15 so dijaki sporočili, da bodo brez odpora izpraznili poslopje. Takoj nato so bili pozvani, da drug za drugim pridejo v avlo in se legitimirajo. Pri tem je bilo ugotovljeno, da je bilo na univerzi okrog 500 dijakov, od katerih pa je večina prišla na predavanja in

k izpitom in ni sodelovala pri demonstracijah. Večina je bila zato že takoj na univerzi izpuščena na svobodo, izmed onih pa, ki so bili odvedeni na policijo, so okoli 60 najaktivnejših, najbolj agresivnih in najbolj brezobzirnih komunističnih dijakov pridržali v zaporu. Med njimi so tudi tri ženske.

Žrtve komunističnih divjaštev

V teku današnjega dne se je preiskava nadaljevala in so bili nekateri izmed aretiranih izpuščeni. Med aretiranimi je tudi znana komunistka Galogaža, ki sploh ni dijakinja.

Ko so dijaki izpraznili poslopje, je prišla sodna komisija, da izvrši lokalni ogled. V pisarni II. nadstropja na levi strani hodnika je ležal na klopi mrtev študent prava Mirko Srzentić, rodom iz Uleina, znan komunist, ki je bil udeležen že pri raznih prejšnjih dijaških nemirih. Po pregledu je bilo njegovo truplo prepeljano v prosekuro splošne državne bolnice zaradi ugotovitve vzroka smrti.

Razen te žrtve je dobil hud srčen napad študent medicine Miroslav Kovačević, ki je bil prepeljan v bolnico. Izmed policijskih organov so hudo raneni Ivan Tkalečević, poveljnik policijske straže, ki je dobil udarec s stopim orodjem pod levim očesom v trenutku, ko je skušal vreči bombo s plinom za solzenje. Nadalje sta hudo ranjena šef policijskih agentov Kosta Tasić, ki je dobil hude notranje poškodbe v trebuhu, ter policijski agent Dimitrij Friedermann, kateremu so izbili vse prednje zobe ter deformirali nos in čelo. Razen tega sta resneje ranjena še dva orožnika, lažje ranjenih pa je okrog 10 policijskih organov.

Razkrita komunistična organizacija

Preiskavo o teh dogodkih so prevzele sodne oblasti, ki boho imele nalog, da predvsem ugotove, kdo je ubil dijaka Srzentića ter kdo je kriv za ostale poškodbe in za uničenje državne imovine.

Dosedanja preiskava je ugotovila, da so bili ti nemiri organizirani v dijaški menzi, ki ima svoje prostore v pazaži Akademije znanosti. Policija je izvršila tam hišno preiskavo ter odkrila pri tem tajno komunistično organizacijo, ki je širila komunistično propagando ne samo na beograjski univerzi, marveč tudi izven nje med narodom. To organizacijo so vodile osebe, ki niso dijaki, a vake so uporabljali za razširjanje letakov in v duze svrhe svojih komunističnih ciljev. Policija je zaplenila veliko množico komunističnih letakov, aretirala krivce in menzo zaprla.

Naša ustava je močan branik proti vsakemu eksperimentiranju

Dragi poslušalci! Zavedajoč se svoje dolžnosti in v želji kraljevske vlade, da o svojem delu da vedno potrebna obvestila za široko javnost, mi je v posebno zadovoljstvo, da svo javnost po tej neposredni poti seznanim z delom kraljevske vlade, kateri imam čast predsedovati. To moje dolžnost povečujejo tudi jutrišnje pomembne doolinne senatske volitve. Ustanova Narodne a predstavništva po ustavi 3. septembra leta 1931. t. j. Narodna skupščina in deloma tudi senat, se mora obnoviti v teku letošnjega leta po normalnem funkcioniranju in plo nosnem delu. Nihče zaradi tega ne more zanikati, da je naša še nad tri leta veljavna ustava čvrsta zaslonba in zdrava osnova za pravilni razvoj našega nacionalnega in državnega življenja in da je ona zletela danes, po težkem marseškem pretresljanju in neizmerni nacionalni boli z gubljenim Velikim kraljem, močan branik oper vsako tavanje ali zablodo.

Problem razorožitve

Vaša pozornost je morala biti zlasti v zadnjem času naprejena na precej živahno mednarodno življenje. Ta velika diplomatika aktivnost je še v teku, njenih rezultatov se še ne more določiti in bi bilo še prebrano spuščati se v njeno oceno.

V uraziranju mednarodnega miru in varnosti eta glavna problema v središču mednarodne akcije, konvencija o razorožitvi in razenitev neodvisnosti Avstrije. Oba problema sta za nas zelo važna in življenjskega pomena.

Problem razorožitve se razpravlja brez vsakega uspeha že leta in leta na konferencah v okviru Društva narodov. Ni več nobena tajnost, da zaradi znanih vzrokov in pogrešnih opustitev danes ni mogoče spraviti v sklad stvarnosti z obstoječimi vojaškimi obveznostmi določb mirovnih pogodb. Težko je zamisliti, da se bi mogel doseči resen sporazum o razorožitvi, ki bi mogla zaustaviti to, v polni meri razlo tekmo v oboroževanju, ki jo narodi z občutkom ogrožene varnosti s toliko muko prenašajo.

Maksimalni napor, ki se vrše v Londonu a strani Francije in Anglije, da se najde rešitev tega vprašanja po drugi poti na ta način, da se v pomanjkanju konvencije o razorožitvi zavarovanje miru ustvari na drugi osnovi. Ni treba verjeti, da sporazum ni mogoč, toda dosedanje izkušnje in stvarno stanje ne vlivata mnogo upanja na preokrel.

Rimski sporazumi

Treba pa je zabeležiti značajno dejstvo, ki ga predstavlja v Rimu podpisani sporazum med Francijo in Italijo. Poudarjajoč sporazum med tema dvema veličama v vprašanjih, ki se nitiu neposredno tičejo, hoč m podrobneje iznesti sam sporazum ki se ozaša na položaj v srednji Evropi Francuski zunanji minister Laval in pred sednik italijanske vlade Mussolini sta pod pisala protokol, da priporočita najbolj za interesiranim državam pristop k zaključeni mednarodne pogodbe v okviru Društva narodov, s katero bi se vzajemno obvezale na spoštovanje neodvisnosti eiokupne ga njihovega ozemlja. Prav tako bi bila vzajemna obveznost da se uobezira država ne bo vmešavala v notranje zadeve katerekoli druge države podpisnice te pogodbe in da ne bo vzdrževala nobene propagande in agitacije niti poskušala intervencij, ki bi imela za cilj nasilno ogražanje teritorialne integritete ali spremembo političnega in socialnega reda.

Tako sestavljena konvencija bi dejansko še enkrat podčrtala obveznost in spoštovanje osnovnih načel mednarodnega javnega prava in vseh jasnih predpisov pakta Društva narodov. Ta predlog je z ozirom na

MOGOČNO ZBOROVANJE SLOVENSKIH ŽUPANOV

Občnega zbora županske zveze se je sinoči udeležilo okrog 300 županov iz vseh predelov Slovenije

Ljubljana, 3. februarja

V dvorani Trgovskega doma se je ta Srečnica vršila redna letna skupščina županske zveze. Udeležba je bila naravno rekordna, kar je pač v prvi vrsti pripisati dejstvu, da je zaradi jutrišnjih sedmih volitev velika večina županov že danes prišla v Ljubljano. Razen županov skoraj vseh občin dravske banovine so prisostvovali zborovanju tudi namestniki bana dr. Pirkmajer, ministra n. r. dr. Kramer in Pucelj z velikim številom senatorjev in poslancev, načelnik upravnega oddelka banske uprave dr. Vondra, inšpektor dr. Guštin, inšpektor Gorkič itd.

Ob 17 ur je predsednik zveze župan Babnik iz st. Vida otvoril skupščino s pozdravom vsem zastopnikom in zborovalcem, nato pa se je spominjal najprej težkega udarca, ki je lani zadal naš narod in državo s kruto smrtjo našega velikega vladarja. Njegov spomin so zborovalci počastili s trikratnim slavo, nato pa so ob predsednikovi besedi z navdušenimi aplaudacijami objužili iskreno vdanost in zvestost mlademu kralju Petru II.

V svojih nadaljnjih izjavah je g. predsednik poudaril, da so imeli župani v preteklem letu največ dela in skrbi z novo organizacijo občin. Mnogo poslov pa so zadajale tudi finančne težave naših najnižjih upravnih enot. Ob številnih intervencijah in prošnjah, ki jih je na vse strani vlagala županska zveza, pa je zabeleženo tudi mnogo lepih uspehov. Treba pa je, da se župani še tesneje oklenejo svoje organizacije.

Na koncu se je g. predsednik v toplih besedah zahvalil vsem, ki so pomagali k lepemu razvoju županske organizacije.

Dosedanji odbor zopet izvoljen

Poročilo je bilo odobreno brez vsake debate, nakar je bila na predlog kranjskega župana g. Pirca soglasno sprejeta razredna komisija. Pri volitvah, ki so sledile, je bil soglasno in z živahnim odobravanjem izvoljen dosedanji odbor s predsednikom Valentinom Babnikom na čelu, samo pri nekaterih sreskih zastopstvih — župani vsakega sresa so zastopali po enem odborniku in namestniku — so se izvršile manjše spremembe.

Namestnik bana o delu in položaju naših občin

Namestnik bana dr. Pirkmajer se je toplem zahvalil za predsednikov pozdrav. Izrekel je zahvalo za njihovo pomoč pri težavem upravnem delu vsem županom, občinam in upravnim enotam. Občinam in upravnim enotam je poudaril, da so komasacijo do dobrega afirmirale in da vzorno delujejo. Zlasti na deželi, kjer žive ljudje v današnji krizi v veliki bedi, so župani vsak dan postavljeni pred velike in težke naloge in priznati je treba, da jih vzorno vse.

Finančni položaj podeželskih občin je z novim zakonom dobil ugodno izboljšanje, predvsem kar se tiče občinskih bremen. Komasaacija je dajala emotno in pravično porazdelila in izenačila, tako da ima o danes le malo občin, katerih določi presegajo 100%. Namen banske uprave je, da bo v bodoče stala ob strani zlasti tem, ki prizadevajo občinam in da jih razbremenijo. Letošnji banovinski proračun je še sestavljen v tem smislu. S takšnim prizadevanjem bodo enotno dosegli, da prihodnje leto ne bo mnogo občin z več kot 100% izdatka.

Med bremenami, ki težijo kmečke občine, so ene najbolj občutnih stroški za učiteljske stanarine in za solstvo. Naš namen je, da prihodnje leta mnogo teh postavk prevezemo banovinski v svoj proračun. (Živahno odobravanje.)

Med glavnimi nalogami, ki jih bo treba v prihodnjem času rešiti, je tudi vprašanje komunikacij. To vprašanje je posebno pomembno zlasti za kraje, ki žive od tiskarskega prometa. Banska uprava bo poskrbela, da se omogoči po takšnih krajih potrebno nadzorstvo za ceste in občinam, ki bodo v tem pogledu same pokazale, kaj volje in snodbude, bo nudila tudi potrebno pomoč.

Z željo, da bi vsi župani vztrajali pri svojem delu z isto vnemo, kakor doslej in z občino, da bo banska uprava zmerom podprla vsako gibanje za izboljšanje, kolikor ji bo le mogoče v okviru finančnih možnosti, je namestnik bana iskreno požel zborovanju najboljšega uspeha.

Tajnikovo poročilo

Na predsednikovo predlog so bile nato najprej sprejete vdanostne brzoavke Nj. Vel. kralju Petru II. ter pozdravne brzoavke predsedniku vlade Jevtiču in ministru notranjih zadev Popoviću, nato pa je tajnik dr. Fux podal podrobno poročilo o delovanju Zveze v zaključnem letu. Vse delovanje naših občin se je lani gibalo med skrajnimi napori, da se čim prej uredi delovanje novih upravnih enot, in pod vplivom vedno večje utesnitve zaradi skrajnih finančnih sredstev. V takih razmerah občine pač niso mogle ustrezati vsem zahtevam svojih občanov, vendar pa so občinske uprave kljub temu z ogromno požrtvovalnostjo svojih organov zlasti posameznih županov, izvršile velike naloge, tako da so danes urejene razmere v večini občin.

Težka gospodarska kriza je povzročala mnogo skrbi in težkega dela. Neizplačevanje že pobranih občinskih doličev je občine privedlo v težak finančni položaj. Namestu pozitivnega dela je bilo treba vse moči posvetiti reševanju vprašanj, ki bi pri normalnem razvoju lahko odpadla. S podporo vseh oblastev smo prestali močnejšo krizo na delu naših občin in upamo, da novo leto prinese lepšo bodočnost.

Z ozirom na izvajanje novega zakona o občinah je Zveza pripravila lani 45 enodnevnih tečajev za župane, odbornike in službenice občin. Tečaj so imeli velik praktičen vpliv na postopanje občin, ki se je po njih izredno izboljšalo. Vprašanju javnih del je Zveza posvetila posebno pozornost in je

izdelala tudi podroben načrt za izvedbo javnih del ter ga predložila odločujočim uradom. Pomanjkanje finančnih sredstev je sicer zaviralo rešitev teh predlogov, a upamo, da polagoma se vse pride na vrsto. Velike važnosti je bil v preteklem letu zlasti desetdnevni tečaj za občinske tajnike, ki se ga je udeležilo 96 občinskih delavodij.

Največ dela je povzročilo zadrževanje občinskih doličev, dovolj česar so prišle številne občine v zelo težke denarne zagate. S številnimi spomenicami je opozarjala vse merodajne kroge na težke posledice takega poslovanja in je tudi uspelo, da je bil večji del doličev izplačan, a še ne v polnem obsegu. Občine bi zvezi to delo zelo olajšale, če bi sproti pošiljale točna poročila in odgovore na vprašanja.

Pri raznih načrtih zakonov je Zveza vedno zastopala koristi naših občin. V mnogih zadevah je uspela mnogo, je bilo odloženih, mnogo jih pa tudi ni uspelo. Tako je ostalo nerešeno tudi še vprašanje učiteljskih stanarin in kuriva, vprašanje neznozne berasko nadloge, vprašanje občinskih računskih zaključkov za l. 1929-31., vprašanje dimnikarskih redov za deželo itd.

Težke finančne razmere v banovini in nevdružno finančno stanje nekaterih občin je Zvezo napotilo, da je poskušala dobiti za naše občine pri Hipotekarni banki in pri Poštni hranilnici posojil vsaj do 30 milijonov dinarjev. Doigovi naših občin zasajajo samo za solstvo 47 milijonov. Ker so posojila pri naših občinah v vsakem oziru sigurna, je Zveza pričakovala ugodne rešitve, a prošnja je bila zavrnjena. Pravilno bi bilo, da prevzame del posojil, ki so jih krili izključno naši domači denarni zavodi,

državni denarni zavod, da se tako olajša nevdružno stanje naših denarnih zavodov. Pri finančni stiski naših občin je tudi županska zveza sama bolj životarlja, ker so bili prispevki le pičli. Na koncu svojega poročila je tajnik izrekel zahvalo še inšpektorju pri banski upravi g. Gorkiču, ki je stal Zvezi in občinam vedno z nasvetom in pomočmi ob strani in zaključil z željo, da bi novo leto še bolj utrdilo našo samoupravo.

Nujne potrebe naših občin

Ko je bil tako glavni del dnevnega reda izbrpan, je sledilo dvojje zanimivih referatov. Inšpektor Gorkič je nazorno prikazal položaj naših občin po izvršeni komasaciji, tajnik zveze dr. Fux pa je govoril o težkem finančnem položaju naših občin ter o načinu in sredstvih za njihovo ureditev.

Na koncu je dr. Fux predlagal naslednjo resolucijo, ki je bila soglasno sprejeta. »Občni zbor naroča predsedstvu županske zveze, da zainteresira vse v poštev prihajajoče činitele, da se občine razbremenijo plačevanja stanarin učiteljskemu osebju in da se zakon o narodnih šolah v tem oziru spremeni. Nadalje naroča skupščina predsedstvu, da pokrene na merodajnih mestih potrebne korake, da bodo davčne uprave vse plačane občinske doliče takoj odpravile občinam. Vsako zadrževanje občinskih doličev onemogoča redno poslovanje občin, kar ni niti v interesu naroda, niti v interesu države. Zaradi vedno večjih poslov pri občinah se občine tudi materialno vedno bolj obremenjujejo. Novih bremen ni mogoče nalagati občinam, zaradi česar je nujno potrebno, da se vprašanje samoupravnih financ uredi z zakonom,

tako da bodo samouprave v finančnem oziru lahko zadostile zahtevam ljudstva in države, da pa obremenitev ljudstva z novimi doličadami ne bo ubijala ves nadaljnji razvoj našega gospodarstva.

Resoluciji je tajnik pridružil še nekaj nujnih predlogov, ki so jih posamezni župani pisмено predložili skupščini. Med drugim je občni zbor zahteval, da vlada dovolji županom za njihova uradna potovanja polovično vožnjo da naj se vs. kazni, ki jih odmerja sresko načelnost, stekajo v podporo sklad pristojnih občin, da naj se za vse kraje, ki so navezani na tujski promet, uvedejo redni turistični vlaki, da naj se obstojna mera za dolgevo kmečkih občin, ki znaša zdaj 8-10%, zakonito zniža na 4 do 5%, da naj se z zakonom zatre berateče in klatenje itd. Debatu, ki je sledila, pa je sprožila še več aktualnih samostojnih predlogov. Tako je eden izmed zastopnikov višnjegoreškega okraja zahteval, naj dobi Višnja gora samostojen čestni okraj ali pa naj se častni odborovi volijo. Narodni poslanec Urek je opozoril na novo kmečko uredbo, ki jo prav kar pripravljata vlada. O tej stvari se je vnela prav živahna in dolgotrajna debata, med katero se je oglasil k besedi tudi namestnik bana dr. Pirkmajer.

Posamezni župani so nato stavili še nekaj konkretnih predlogov, tako glede nove lakse na bicikle, glede kulturne in cestne zavarovalnice za primer požara itd. Navdušeno je bil sprejet predlog moravškega župana, da naj bi vodstvo občinske blaginje, ki je po novem statutu v rokah delovodje, prešlo na člana občinske uprave, ki lahko nudi tudi vsa potrebna garancija. Namestnik bana dr. Pirkmajer, ki je na vsi predloge dal konkretne pojasnila, je obljubil, da bo vsi predloge izraženi izrazito željam. Župan Bole iz Mirne se je zavzemal za uvedbo obveznega zavarovanja proti toči in za uvedbo državne zavarovalnice proti ognju. Potem ko je bilo sprejetih še nekaj drugih predlogov, ki aktualno zadevajo vprašanja naša komunalna politika, je predsednik Babnik malo po pol 20. uri zaključil občni zbor, ki so ga je bil med drugimi udeležil tudi kandidat na Zebolovi kandidatski listi.

ga je v vsem njegovem delu zmerom vestno in vztrajno podpirala, dva sinova in hčerko, ki jih je smrt dobrega soproga in skrbnega očeta hudo zadela. Pogreb bo v ponedeljek ob pol 15. Časten mu spomin, njegovim svojcem pa naše iskreno sožalje.

Iz kronike dveh solčnih praznikov

Ljubljana, dne 3. februarja. Dva lepa solčna praznika sta za nami. Sredi zime dva izredno jasna in solčna praznika, ki jima je pa ponajdal veter z odjuga. Ljubljana se je močno izpremenila že pretekla leta pridrevite ob svečnici kljub ugodnemu terminu niso posebno odrezale in to se je ponovilo tudi letos. V mestu je bilo več predpustnih zabav, ki so bile pičlo obiskane. To je razumljivo, če upoštevamo, da je že petkov večerni vlak potegnil iz Ljubljane več sto smučarjev, a sobotni jutranji izletniški gorenjec 400, redni pa ravno toliko. Naša prelepa Gorenjska je imela to pot vendarle zelo dobro žetev: obisk vseh izletnih točk, krajev in planinskih postojank je bil takšen, kakor ga že dolgo ne pomnijo. Planico so smučarji kar preplavili, saj je poleg domačih prišlo v idilično obsejno dolino okrog 600 Zagrebčanov s posebnim vlakom v soboto zjutraj. Del smučarjev je ostal tudi na Lescah, kjer so bile oba dni zanimive tekme, izredne je bil na daljše naval na Kofce, rekordni obisk pa beležijo tudi Kamniške planine. Že v četrtek je prišlo v Kamnik ok. 100 smučarjev, večina na Kravce, na Veliko planino in na Menino, a v petek je od vsakega vlaka vozil nabit avtobus do Stahovice. Glavna smučarska armada je prišla že v petek zvečer, večina so jo odinili na Veliko planino, kamor je SPD organiziralo skupen izlet. Trije nabit polni avtobusi so jih odpeljali okrog 100, prav toliko jih je šlo pa peš. Od Stahovice do Sv. Primoža je nastala med njimi pravcata dirka, kajti vsak je hotel biti med prvimi in si priboriti udoben kotiček v koči SPD. Nabito polne so bile tudi vse pastirske koče. Skupaj je bilo na Veliki, Mali in Goriški planini okrog 400 smučarjev.

Tudi nedeljski redni gorenjec je bil izredno natrpan, odpeljal je gros smučarjev na Lesce, kjer so prisostvovali tekmarjem, dočim izletniški dolencej ni bil tako gostozaseden kakor prejšnje nedelje. Vzrok temu je, da je prišel na nižje ležečih krajih Dolenske zaradi toplega solca in jugovine sneg naglo kopneti. V nedeljskem večeru so se trume rogovilarjev zaresnih obrazov vračale domov.

Novost v Jakopičevem paviljonu

Lepa prazniška dneva sta obilno izvalila Ljubljance na tivolski prehod in tudi v razstavo v Jakopičevem paviljonu. Včeraj popoldne je tolažil kvalificirano produkcijo dvojice Oeltjen g. Zorman; evoloj razlago je naslonil na vodstvo prejšnje nedelje in mu dodal razmotiranje o razlikah med domčo likovno produkcijo, vedno bolj navezano na zapad in na nemško likovno umetnost, ki se je prišla v preteklem stoletju osamosvajati in iskati svojih potov v bistvu lastne tradicije. Različno orientacijo je demonstriral na mnogih dobrih zgledih zastavljalcev.

Oba dneva je bil paviljon tudi zvečer dostopen za ogled, ker je pridobil z uvidenostjo občine trajno električno razsvetljavo. Novost more postati vplivnega pomena za bodočo razstavo; skopo odmerjeni prosti dnevi čas je dosedaj mnogi zadržal od obiska, v bodoče je pa upati, da bodo večerna ure okrepile posej in stik med občinstvom in umetnostjo.

Zbor šoferjev

V nedeljskem dopoldnevu je zborovala pri »Levici Zveza šoferjev. Predsednik se je najprej spominjal blagopokojnega kralja nato pa je skupščina takoj prišla na dnevni red. Iz poročila tajnika Malakovega posnemamo, da šteje zveza 78 rednih in 8 podpornih članov, a neorganiziranih je še 20. Vredno okrog 400. V dravski banovini je komaj 25% šoferjev članov združenja. Tajni je apeliral na vse članstvo, naj akuba pridobivati nove članke ter ne nato prečita več predlogov in dve resoluciji, ki sta bili po-

elani na savez, kakor tudi resolucijo, ki bo poslana prometnemu ministru. Izvoljen je bil star odbor s predsednikom Platanom na čelu. Pri slučajnostih je bil stavljen predlog, naj se Udrugi pobjeda, da bodo šoferji takšnje zavarovani pri OUZD. O tem se je razvila živahna debata in bo o zadevi še razpravljaj odbor.

Ranjenci

Prazniki so potekali brez pretresljivih dogodkov. V bolnišnici so prepeleli le nekaj žrtv lažjih nesreč. France Razpotnik z Dolgega brda pri Litiji si je na Svečnico pri smučanju zlomil nogo. Na Viču je v nedeljo dopoldne doletela nesreča Pavla Trebežnika, stanujočega v Podsmreki 9, občina Dol pri Ljubljani. S kolesom se je zaletel v avtomobil in se poškodoval na glavi. V nedeljo so morali reševalci na kolodvor, kamor so z Bleda pripeljali 42letno Julijo Zupanovo, ki je nesrečno padla in si poškodovala nogo. Žrtve nesrečnega padca je postal tudi 28letni strotnik Josip Vicič iz Kresnice 29, ki si je zlomil nogo.

Nož v otroških rokah

Nenavaden dogodek se je pa odigral v nedeljo popoldne v Močnikovi ulici. Tam se je igralo več fantov med seboj, nenadoma sta se pa dva sprla in stela in med tepežem je eden potegnil iz žepa majhen nožič ter sunil svojega tovariša, 14letnega Draga Breznikarja med rebra. Fanta so reševalci prepeljali v bolnišnico.

Strel v rokah

V vasi Binklu, občina Gorenja vas pri Kranju, je nastal v neki gostilni med fanti prepri, ki mu je sledila rabuka. Med tepežem je nekdo začel strejati in je krogla obšla Antonu Mesecu v levi roki. Tudi Mesec je moral iskati pomoči v ljubljanski bolnišnici.

Danes ob 1/3. uri ZKD film

Sv. Anton vseh zaljubljenih patron

Češka veleopereta, polna glasbe, petja in veselja.

Vstopnina 3.50, 4.50, 5.50 in 6.50.

NARODNO GLEDALIŠČE U

REPERTOAR

DRAMA

Začetek ob 20. uri.

Ponedeljek 4. februarja zaprlo. Torek 5. februarja zaprlo.

OPERA

Začetek ob 20. uri.

Ponedeljek 4. februarja zaprlo. Torek 5. februarja Dorica pleše. Red C.

DRAMA

Dramski ansambel študija v C. Debevevi režiji Goldonijske komedije »Sluga dveh gospodov«, z g. Danešem v glavni vlogi. Delo izvira iz klasične italijanske komedije in nastopajo v njem tradicionalne figure iz comedie dell'arte.

OPERA

V torek 5. t. m. bo v operi prva reprija Odkovane opere »Dorica pleše«, ki se godi med medijumskim ljudstvom. Delo je zelo pri premijeri navdušenje in iskreno odobravanje. Prekrasni zbori v operi so sočne, melodiozne narodne pesmi. Dirigira N. Štrifol, koreograf in režiser je g. Golovin. Predstava je za red C.

Objave

Poriz članstva Jadranske straže! Članstvo JS naj se sigurno in polnoštevilno udeleži pogreba blagopokojnega dolgoletnega podpredsednika OO JS, ki bo danes ob 14.30 izpred hiše žalosti na pokopališče k Sv. K. Ž.

Kolašice! Našo marljivo gospodarico in narodno delavko gospo Tilko dr. Zhašnikovo je zadel prekrat udarec. Umrl je blagi, dobri soprog. Pogreb bo danes ob 16. uri iz Beethovne ulice 9. Pridite vse! — Očur »Kola inšpektorjevih sester.

Jakov Knaflič + 1. februarja je umrl v Celju v 69letni starosti. Zasebnik Jakob Knaflič. Pokojnik je bil zaveden narodni mož, prijeten družabnik in navdušen lovec. Pogreb bo danes ob 10. dopoldne v Grizah pri Zalcu.

Akademsko starešinsko društvo »Jadrane« ima redni letni zbor v soboto 9. t. m. ob 20. v restavraciji »Zvezdic«. Vabimo vse gg. starešine, da se občnega zbora udeležijo. Dnevni red običajen. Odbor.

Kolsko društvo Tržič priredi drevi ob 20. uri predavanje o temi: »Kalifornija — raj v eni pomolici. Predava bo predavatelj ZKD g. dr. Pavel Breznik — Vajenski dom v Ljubljani priredi pod okriljem ZKD drevi ob 19. uri nadaljevanje predavanja »Dolina gradov. Predava bo g. Viktor Pirnat. Predavanje sp. mlajo skoptične slike.

Gasiška četa KID Jesenice — Fužine priredi pod okriljem ZKD dne 6. t. m. predavanje o plinski vojni. Predava bo g. dr. Petrič, šef zdravnik Higijenskega zavoda.

Dva nova poštna direktorja

Beograd, 2. febr. AA. Imenovana sta za ravnatelja poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Zagrebu Rudolf Rupec, ravnatelj poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Beogradu; za ravnatelja pošt in brzojavnega ravnateljstva v Beogradu Franjo Dominis, ravnatelj poštnega in brzojavnega ravnateljstva v Novem Sadu.

Disciplinski senat pri apelacijskem sodišču v Ljubljani

Beograd, 2. februarja. p. S kraljevim ukazom so na predlog ministra pravde imenovani v smislu čl. 29 zakona o sodnikih v disciplinski sodišči pri apelacijskem sodišču v Ljubljani za predsednika Ivan Vrančić, predsednik apelacijskega sodišča, za njegovega namestnika dr. Alojzij Gradnik, podpredsednik apelacijskega sodišča, za člana pa dr. Erik Eberl, dr. Josip Fisinger in Josip Janša. Za njihove namestnike so imenovani Anton Lajovic, dr. Mirko Kranjc, dr. Milko Gaber in Vinko Štraser, vsi sodniki apelacijskega sodišča v Ljubljani.

Ukinitve ženske obrtne šole v Čakovcu

Čakovec, 1. februarja č. V Čakovcu so včeraj ukinitli žensko obrtno šolo zaradi premalega števila šolar. Izpraznjeno poslopje je mestni svet prepustil »Trgovski šoli.

Dr. Fran Zbašnik †

Ljubljana, 3. februarja

Danes kmalu popoldne je po daljši boleznici v častitljivi starosti 80 let preminil dvorni svetnik v pokoju g. dr. Fran Zbašnik, Pokojnik, priljubljen pripovednik in kritik, se je rodil l. 1855. v Dolenji vasi pri Ribnici. Osnovno šolo je obiskoval v rojstnem kraju in v Kočevju, gimnazijo v Ljubljani, a pravo je študiral v Gradcu, kjer je bil leta 1883. promoviran za doktorja prava. Služboval je najprej pri občnem sodišču v Ljubljani, potem je bil nekaj časa v politični službi, nekaj časa uradnik deželnega odbora v Ljubljani, a od leta 1918. spet v državni službi.

Dr. Zbašnik je pisal pesmi še v Stritarjevem »Zvonu«. Leta 1885. je bil urednik službene »Laibacher Zeitung« in od leta 1903. do 1909. urednik »Ljubljanskega Zvona«. Največ svojih črtic in povesti je napisal za »Ljubljanski Zvon« v letih 1897. do 1909., in sicer med drugim »Žrtve«, »Priateljstvo in ljubezen« in »Zmaga«. Pri »Ljubljanskem Zvonu«

je sodeloval več kakor 10 let kot stalni referent o predstavah ljubljanskega gledališča. Mnogo svojih del je objavil dr. Zbašnik tudi v zabavnih knjižnici Slovenske Matic, med drugimi »Iz viharja v zavetju«, dramsko sliko »Sami med seboj« in »Pogreb«. Prav tako je Družba sv. Mohorja izdala več njegovih del, od katerih so zlasti znana »Na krivih potih«, »Boj za pravico«, »Za srečo«, »Bog ga je uslišal« in »Pisana mati«. Razen tega je bil pokojnik sodnik Govekarjevega »Slovana«, tržaške »Slovenke«, »Domačega prijatelja« in drugih listov. Del svojih uradniških spominov je objavil v tedniku »Našem glasu«.

Zelo plodovit pisatelj dr. Zbašnik je imel čitalce tako med inteligenco kakor med preprostim ljudstvom zaradi svojega gladkega in lahkega sloga. Pogreb zaslužnega pkeatelja bo v ponedeljek ob 16. iz hiše žalosti v Beethovni ulici 9. Njegova dela mu bodo ohranila najčastnejši spomin med našim narodom.

Franc Stupica †

Ljubljana, 3. februarja.

Na Svečnico bi praznovali ugledni in zaslužni ljubljanski veletrgovce gosp. Franc Stupica in njegova soproga ga. Irma srebrno poroko. V »Jutru« je bila notica o tem, a pozno ponoči je prispeja vest, da je neusmiljena bela žena pretrgala g. Stupici nit življenja. Preminil je, kakor je poročalo »Jutro« v drugi izdaji na Svečnico in v posebni nedeljski izdaji, ob 23. uri, star šele 66 let.

Pokojni Franc Stupica ni bil samo daleč po Sloveniji znan trgovec z železnino in kmetijskimi stroji, temveč je imel tudi vidno vlogo v važnih trgovskih in narodnih organizacijah. V svoji

plodonomnem življenju je bil med ustanovitelji Trgovske akademije, Trgovskega doma in »Trgovskega lista«. Bil je soustanovitelj ljubljanske velesojmeje, ki mu je bil podpredsednik. Dolgo vrsto let je deloval v gremiju trgovcev, kjer je bil l. 1922. izvoljen za načelnika. Na občnem zboru l. 1925. mu je ljubljansko trgovstvo ponovno izrazilo zaupanje s tem, da je bil spet izvoljen za gremijalnega načelnika. Na tem je vztrajal do l. 1926., ko je zaradi velike zapletenosti odložil načelniško mesto. V štiri letnem plodonomnem udeleževanju kot načelnik ljubljanskega gremija se je v prvi vrsti zavzemal za izenačenje obrtnega reda zlasti v tej smeri, da se zahteva za nastop trgovskega obrata strokovna vzposobiljenost. Kot načelnik gremija trgovcev je bil tudi dolgo vrsto let odbornik Zveze trgovskih gremijev. Kot dobrega poznavalca našega gospodarskega življenja ga je Narodna

banka postavila tudi za člana eskontnega odbora ljubljanske podružnice. Ljubljanska borza mu je poverila mesto razsodnika in bil je odbornik okrožnega urada za zavarovanje delavcev v Ljubljani. Bil pa je tudi v svoji trgovinski stroki zelo iniciativen. Ustanovil je centralno nakupovalnico za staro železo in pomagal je pri osamosvojitvi našega gospodarstva od nepotrebnega uvoza iz inozemstva s tem, da je v Lescah ustanovil tvornico verig, ki je kmalu začela svoje izdelke tudi izvažati. To podjetje je kot predsednik vodil do svoje smrti.

Navzlic veliki zaposlenosti v svojih podjetjih in v trgovskih organizacijah je še zmerom našel čas za sodelovanje v narodnoobrambnih in kulturnih organizacijah. Kot odlični narodnjak je bil eden prvih, ki je v svojem podjetju uvedel slovensko knjigovodstvo. Zraven tega je gmotno podpiral gospodarska, narodna in dobrodelna društva.

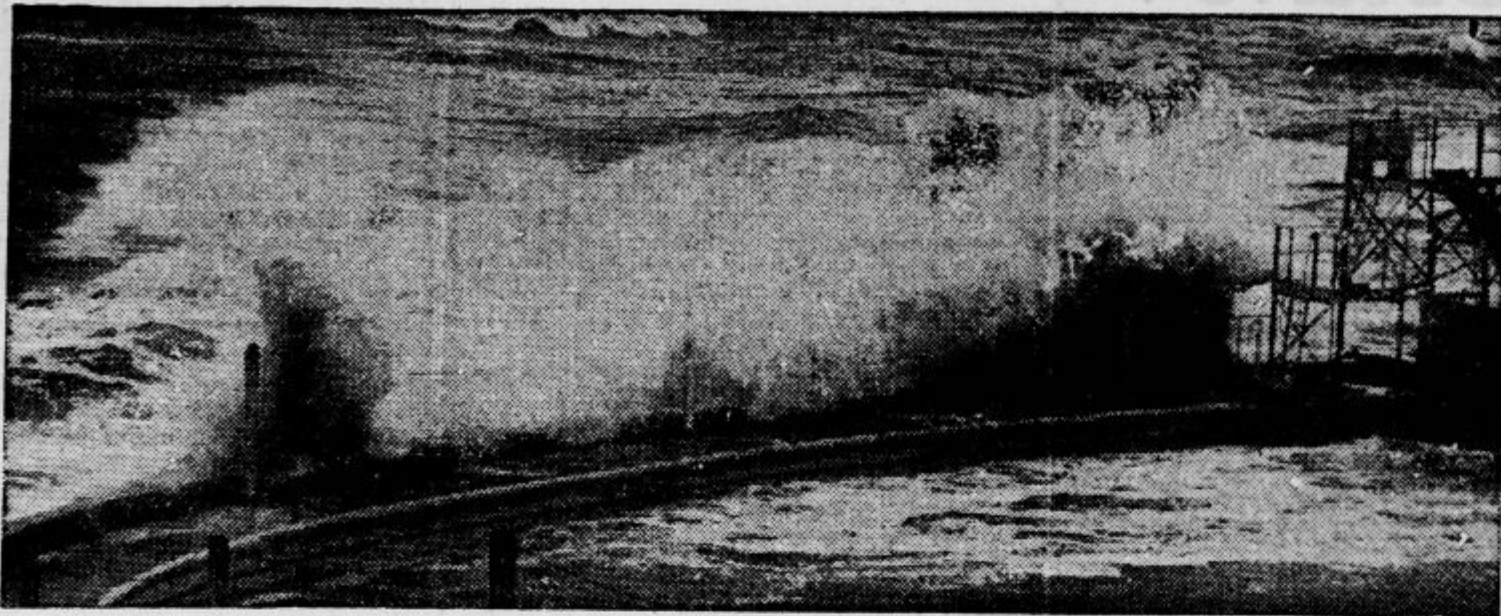
Kot zglednemu jadranskemu stražarju pa velja pokojniku še prav posebno časten spomin. Tu se je krasno kazala njegova idealnost. Bil je med prvimi ustanovitelji in poborniki Jadranske straže v Ljubljani in od njene ustanovitve nepretrgano podpredsednik občastnega odbora, nekaj časa pa tudi predsednik. Zadnje čase mu je bila poverjena važna naloga, da organizira vso akcijo za čim bolj svečano razvite prapora občastnega odbora JS ob priliki kongresa v Ljubljani, žal pa ga je bela žena iztrgala iz naše srede sredi njegovega najbolj intenzivnega dela. Za Jadransko stražo pomeni smrt pokojnega Stupice sila bridko izgubo, ki jo bo težko nadomestiti.

Pokojnik se je rodil v Viru ob vnožju Kamniških planin kot sin tamošnjega župana, ki je bistrega fanta poslal v Ljubljano na gimnazijo, odkoder je prestopil v znano Mahrovo trgovsko šolo. Trgovine se je praktično izučil v znani Hammerschmidtovi trgovini. Ze l. 1893. se je osamosvojil in je postal samostojen trgovec z železnino. Z zgledno podjetnostjo je premagal vse ovire in je že l. 1906. prevzel Hammerschmidtovo trgovino na Gosposvetski cesti in je od Hammerschmidtovih dedičev kupil vso zalogo. To trgovino, ki je še danes v istih lokalih, je s svojo solidnostjo razširil in povzdignil zlasti v pogledu prodaje kmetijskih strojev.

G. Stupica zapušča soprogo Irmo, ki

Dogodki po širnem svetu

Morje se zaganja v angleško obalo

Na Angleškem so imeli te dni izredno močan vihar. Slika nam kaže besne valove morja, ki se zaganjajo ob nabrežje Cliftonvillea v Kentski grafiji

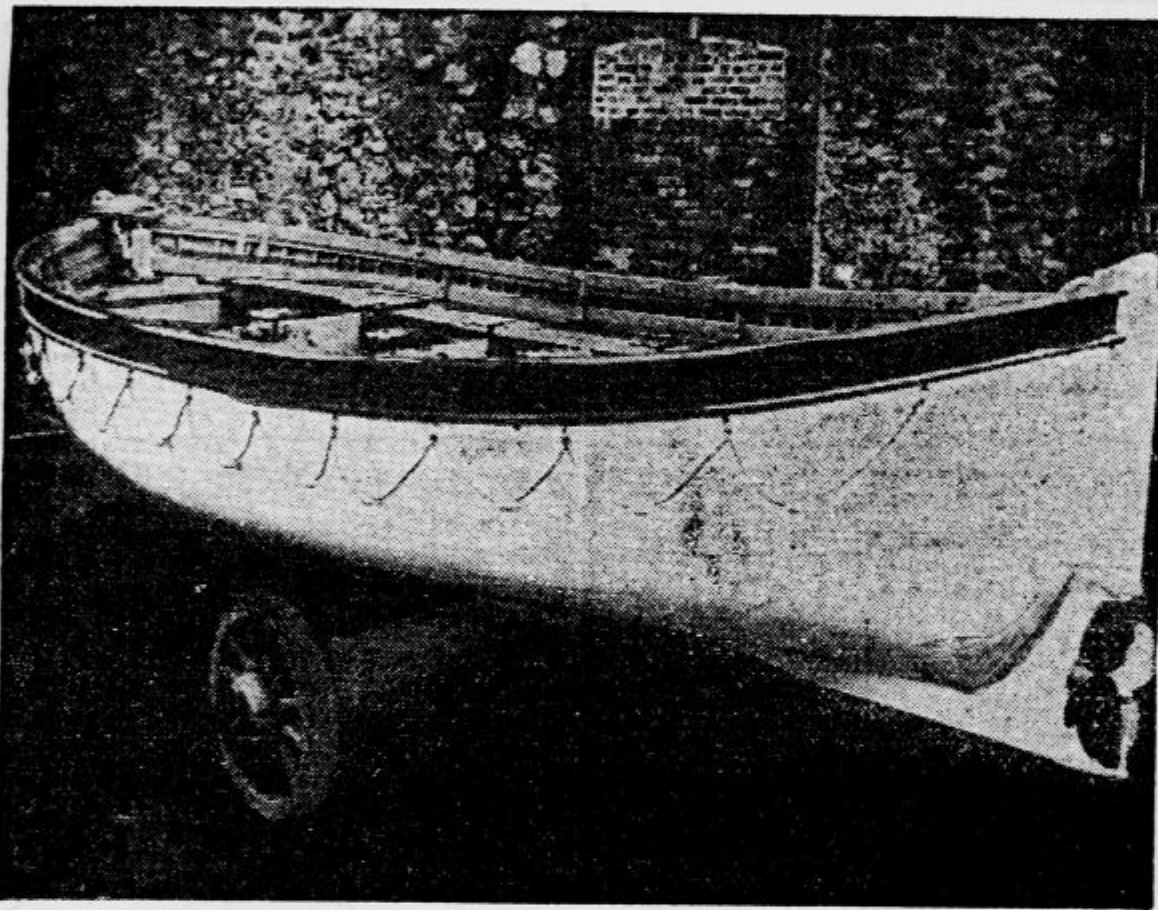
„Modra ptica“

V Londonu so poskusili novi dirkalni avto »Modro ptico«, s katero namerava Malcolm Campbell, imetnik svetovnega brzinskega rekorda za avtomobile, prihodnji mesec v Dantonu prekositi svoj dosedanj rekord. Konstruktorji novega velikega Campbellovega avtomobila izjavljajo, da bo dosegel vsaj 300 milj na uro, dočim znaša njegov dosedanj rekord (v februarju 1933.) 272,108 milj. »Modro ptico« spravijo v Ameriko že te dni, Campbell se vkrca prihodnji teden in namerava dirkati 19. februarja, ko bo polna luna in na Kalifornijski obali najugodnejši čas za to.

Iste pravice tudi za divjakine

Francoški kolonialni minister Rollin je razveljavil stroge pravstvene paragrafe, ki so domačinom na Tahitih (otočje je v francoski posesti) prepovedovali petje po 21. uri, njihovim lepim rojakinjam pa nošnje parejev, barvitih, s cvetkami poslikanih opasnikov. Minister je dejal, dokler smejo angleške in ameriške kopalke parirati na peščinah v shorthin in imitiranih parejih, ni nobenega razloga, da bi tahitskim lepoticam prepovedovali njih narodno nošo v domači deželi.

Za varnost potnikov

Francoški prekomornik »Normandier« ima devet rešilnih čolnov s posebnimi napravami za spuščanje v morje v primeru katastrofe

GROZOTNO POROČILO V NAŠEM STOLETJU

»Usuje je eno glavnih središč bratovščine Kusangov. Beseda Kusango pomeni čarovnika in tistega, ki uživa meso mrličev — — — »Uživa se smerom mese pokojnika, ki je bil že nekaj dni pokopan.« Časti, da izkoplje mrliča, je v prvi vrsti deležen eden izmed pokojnikovih sorodnikov. Truplo izkopljejo četrti dan po pogrebu ter ga odnese nago do najbližje vode, kjer ga najprvo umijejo. Ko je toaleta mrliča opravljena — — — Tu sledi v poročilu nekatere odurne podrobnosti, ki jih ni mogoče ponoviti. — — — Po končani pojedini se prične pesni in sadistične orgije — zakaj od uživanja človeškega mesa se Kusangi nadejajo v prvi vrsti pomlajenja svojih sil.« V poročilu je tudi še rečeno, da si Kusangi prav nič ne pomišljajo žrtvovati živega človeka, kadar jim primanjkuje mrličev. Izvleček iz začetnega poglavja potopisa Jeana Perrigaulta »MED ZADNIMI KRALJI MALIKOVALCEV«, ki bo prišel izhajati v ilustrirani tedenski reviji »ZIVLJENJE IN SVET«.

Stomil Zupan:

Weller

Večer je legel. Weller je stal na terasi svoje vile in je gledal po morju. Pred njim se je zibala v mraku njegova jota in njegovi mornarji so peli v večer. Na desni so migljale luči pristanišča.

Weller je bil čuden človek. Veliko posestvo je bil dedoval po očetu, vsega je imel dosti, vse življenje ni prijel za delo. Pa je bil nesrečen in vedno otočen. Njegovi mornarji so se veselili. Čul je njihove pesmi in smeh. On pa je bil tako sam. Nečesa mu je manjkalo in vse bi dal, ko bi le vedel, za kaj.

Kolikokrat se je sprehajal po aleji, ko so šumeli palmovi listi, ko se je morje srebilo v mesečini in so mornarji pritaženo popevali. Vonj jeseni je trepetal med palmami in platanami, on pa se je spraševal: čemu življenje? Sredi prijateljev sam, sredi bogastva veseden.

V razdivjanih valovih je vozila njegova jota in on je stal na rlec in se je spraševal: Kam? Zakaj?

Nekoč je vpraševal čuvaja svetilnika, ki je življenje posvetil samotni in je bil srečen: »Kje je sreča?« Starec mu je nemo pokazal s svojo koščeno roko na obzorje.

V bolestnih nočeh brez pokoja je zahajal k lesenemu križu na obali, kjer je našla smrt ladja s svojimi brodarji. Vsedel se je na skalo in je gledal v ne-

mem obupa v morja. Napravil je obupen sklep.

Poklical je k sebi kapitana jote, ki je služil že očetu. Njemu se je rasodel. Staremu mornarju so zatrepetale mišice v obrazu.

Drugi dan je vzplula »Lastavica« iz sidrišča brez kapitana in brez mornarjev. Weller je stal sam ob krmilu. Na bregu je kapitan dolgo strmel za njim.

Usmeril je krmilo tja ven. Tako svobodno se je čutil, tako neodvisen. Weller ni bil strahopeten, a z mislijo, da bi se končal sam, se ni mogel sprijazniti. Življenje pa je sovražil.

V tistem večeru in brezvožni noči se mu je zavrtela blazna misel v možgane. V kabino za mornarje je postavil sod razstreliva in je ukazal kapitanu, da mu pripravi uro na neznan čas, na neznan uro čiščenja...

»Lastavica« je rezala valove vsa lahka, kakor bi bila vesela naloge, ki ji jo je dal njen gospodar. Weller je usmeril krmilo tja ven v ocean, napolnil je motorje in je legel v visečo mrežo. Nekako prijetno mu je bilo, da ni več sam svoj gospodar. Nič več se ne bo vpraševal: Kam in zakaj? Zdal mu je vse eno. Čutil se je le, da se vedno in vedno ozira proti rlec.

Prišel je večer in noč se je spustila. Obesil je svetilko na jambor in je legel. Olajšan se je čutil, zdaj, ko mu ni treba več razmišljati. Hotel je spati, a vedno znova se je presenetal da prisluskuje proti rlec. Noč je potekla v blodnji in nespečnosti. »Lastavica« pa je

Škandali v angleški zbornici

V angleški posilanski zbornici so se zadnje dni primerili prizori, kakršnih še ni doživela ta hiša, odkar obstoji parlament na Angleškem. V debati o podporah za nezaposlene, ki predvideva znatno skrajšanje v primeri z dosedanjim prakso, so zadoneli v galerij strahotilni klici, ki niso prenehali, dokler niso galerijo izpraznili do zadnjega poslušalca. Ponovni vihar pa je izbruhnil, ko je začel govoriti o stvari neki član delavske stranke. Iz avditorija se je zaslišal klic: »Doli s tem zakonom!« Ko so odnesli klicatelja iz dvorane, je nastal velikanski hrup. Neka mlada žena je zavpila: »Doli z zakonom o brezposelnosti, doli z vlado, doli z mezdami!« Redarji so morali nato izprazniti hišo do kraja. Neki član delavske stranke je nato napadel Macdonalda v tonu pouličnega zmerjača. Rekel dobesedno: »Macdonald je izdajalec in sv..., ter mora izginiti!«

KUSANGO GROZOTNO POROČILO

Smrt Stalinovega namestnika

Nenadne smrti je umrl v Rusiji Valerij Vladimir Kubišev, namestnik Stalina v svetu ljudskih komisarjev. Pokojniku je bilo 47 let. Smrt je nastopila zaradi poapnenja žil.

Vatikanski pilot

Duhovnik Giovanni Sala je napravil z dobrim uspehom skušnjo za pilotiranje letal. Papež ga je zaradi tega imenoval za prvega vatikanskega letalca

TEDEN DNI FILMA

Dolores del Rio — madame Dubarry

Dolores del Rio se nam bo po daljšem času spet predstavila v Ljubljani v filmu »Ljubavne pustolovščine divne Dubarry«. Film je izdelala ameriška družba Warner Bros. Vsebina je prav živahna in vesela.

Ko je Richelleu predstavil madame Dubarry Ludviku XV., je bil kralj nenavadno navdušen. Kralj se je že naveličal žensk, ki so bile pred njim preveč kletceplazne, zato mu je tem bolj ugajala lepota Dubarry, ki je bila najbolj muhasta in ob vsaki priliki pripravljena na sleherno norčavost. Tako ga je navdušila, da je njej na ljubo naročil svojemu majordomu, naj pokupi ves pariški sladkor, da se je lepota lahko sredi avgusta vozila v saneh. Ves dvor se je razburjal zaradi pustolovskih posebnosti lepote, toda nihče drugi se ni upal tega obsojati, kakor mladi lepi aristokrat D'Aiguillon. Ministrski predsednik Choiseul je začel na nagovor svoje sestre knežnje prigovarjati kralju, naj v zvezi s Španijo započne vojno proti Angli-

šest mesecev pa posveča šolanju glasu. Maskiran s brki in plavimi naočniki študira na visoki glasbeni šoli v Berlinu. Zvočni film mu je omogočil, da je lahko še nadalje ostal pri filmu.

Myrna Loy? Rodila se je na farmi Montani, pozneje je živela v Los Angelesu, kjer je dovršila umetniško akademijo. Ni še vedela, ali naj se odloči za kiparstvo ali za gledališče. Njene umetniške sposobnosti je opazil Rudolf Valentino, ki jo je dovedel k filmu. Je navdušena sportnica in odlično igra klavir. Njene igralne sposobnosti bomo pa zlasti spoznali v tem filmu.

Zdravstvena izkaznica za nemške dijake

Kakor poročajo nemški listi, namerava nemška vlada uvesti poseben sistem, da zagotovi nemškemu ljudstvu zdrav akademski naraščaj.

Čim stopi dijak na visoko šolo, bodo poskrbeli, da dobi primeren pouk o zdravem in rastičnem mišljenju in delovanju, nadalje ga bodo zavarovali za primer bolezni, nesposobni pa se bodo izločili. Dijaki bodo prisiljeni, da se dajo v določenih presledkih preiskati in o izidu preiskave bo oblast za vsakega posebe vodila zapisnik do konca njegovih študij. Dijakom, ki se izkažejo kot duševno dedno in zdravstveno nesposobne, se študij zabrani, da se pozneje izbranec očuvajo konkurence nesposobnih in nezaželenih elementov. Dijak, ki se bo rednim preiskavam odtegoval, se izključi. Pozneje bodo biološko dobremu naraščaju olajšali življenje s tem, da se bo za poklice manj časa pripravljati, nego je bila doslej navada, da se bo lahko zgodaj poročil in da bo imel zadostne prejemke.

Robinsonova smrt

Londonski »Daily Mail« objavlja podrobnosti o smrti Nemca dr. Ritterja na Charlesovem otoku v Južnem morju. Poročilo ima od Ritterjeve spremljevalke Dore Körwinove, ki pravi, da se je naveličala civilizacije ter se je drage volje odzvala pozivu dr. Ritterja, naj ga spremlja na Galapagske otoke, kjer si bosta ustvarila življenjski raj.

Lani 19. novembra je dr. Ritter zbolel. Najprej je oslepel, kmalu so se pojavili tudi znaki blizajoče smrti. Dva dni se je Nemec boril s smrtjo. Njegove bolečine so bile tako stršne, da je na koncu, ko ni mogel že več govoriti, prosil svojo tovarišico papirja. Napisal ji je s svinčnikom: »Daj mi samokres, da se ustrelim, bolečine so neznosne!« Körwinova pa ga je pozvala, naj umre junako, če že ne more ozdraveti. Te besede so dr. Ritterja pomirile, da je razklenil roke, naker se mu je vrgla spremljevalka na prsi. Obta sta jokala. Kmalu nato je začel dr. Ritter hropeti in je izdihnil. Körwinova ga je zakopala pred njuno »vilo«, zdaj pa se bo vrnila zopet med ljudi.

NAMESTU ANEKDOTE

Zena nekega akrobata v malem podeželskem cirkusu, je dobila dečka. Lastnik je staršem čestital in vprašal:

»Nu, kaj bosta naredila iz otroka?«
»Nič se ne veja,« je odvrnil akrobat, »zena misli, da bi iz njega napravila velikan ali človeka - opico, jaz pa pravim, da bi bil boljši pritlikavec ali ženska s kosmato brado.«

Ramon Novarro in Myrna Loy v »Pesmi Orienta«

V filmu »Pesem Orienta« bomo spet videli Ramona Novarro in lepotic Myrna Loy. Film je izdelala trdka MGM v nemščini. Vsebina je romantična, pustolovska, napeta in zabavna. Film, kakor ga te vrste že nekaj časa nismo videli v Ljubljani — Ramon Novarro je slavni svezdnik — toda kaj prav za prav vemo o njem? Porodu je iz Mehike, odkoder se je prenesel v Zedinjene države in postal pevec v neki restavraciji. S prihranki si je šolal glas. Nato je prišel k filmu. Njegov prvi znamenit uspeh je bil v vlogi Ben Hurja. Navzlic popularnosti je hotel še nadalje ostati operni pevec. Ima pogodbo z MGM, da deluje šest mesecev pri filmu, ostalih nazaj v življenje.

Plaval je proti ladji, ki se je večala in večala. Weller je bil v mladosti sportnik, odporen je ostal. Nekoliko se je odpeljal, nato je spet in spet plaval. Ladja je prihajala bliže in bliže. Vedno bolj se je čutil: čisto črna je bila in brez zastave. Iz njenih dimnikov se ni kadilo. Groza ga je obšla. Spomnil se je strahotnih piratskih zgodb, ki se jim je že tolikokrat posmejeval. »Lastavica« je izgnila na obzorju.

Kljub vsemu je plaval dalje, a razdalja je bila večja, kakor je mislil. V mišicah, ki niso bile vajene napora, ga je pričelo boleti. Omagoval je. Ladja pa je bila čisto blizu. Jasnje je videl črni trehreb brez imena, krov in dimnike, vse črno, nikjer živega bitja, nikjer glasu. Čisto počasi, vsa nema je plula črna pošast proti njemu. Weller je bil izčrpan. S poslednjim naporom se je pognal do verige, ki je visela iz luknje za sidro in se je vzpel na krov...

Moker in utrujen do smrti, se je opotekel po krovu. Naslonil se je na ostanke ograje in se je razgledal. Vse je bilo počrnelo, vse razbito, vse mrtvo.

Pogledal je v kajute. Nekaj jih je bilo brez vrat in poznalo se je gospodarstvo vode. Kapitanova kajuta pa je bila zaprta in še urejena. Celo postelja je bila posteljana. Zapri je vrata in je obnemogel legel. Z zaprtimi očmi je premišljal. Spomnil se je zgodb o ladjah, na katerih prebivajo duhovi mornarjev in katerim so ga časih kratkocošili mornarji njegove jote. Nasmešnil se je ob

misli, kako se mornarji bojé — mrtvih ladij.

Tedaj je odprl oči in je pogledal v okroglo okence. Zarjul je od groze, skočil je kvišku: pri oknu se je pokazal strahoten obraz, obraz mrliča, brez mesa na licih, s črnimi očesnimi duplinami in režečimi se zobmi. Weller ni več čutil izčrpanosti, zaletel se je k vratom, jih odprl in skočil ven. Zunaj je bilo vse mirno, nič se ni ganilo in mrtvi orjak je plul mirno svojo pot. Weller je bil močan, zdrav človek, a tresel se je po vsem životu. Ali naj skoči nazaj v vodo? Obupno se je ozrl po obzorju: krog in krog sama voda, solnce je padalo v zaton. Rdeča je bila večerna zarja, njena kri se je blestela na gladini od ladje do umirajočega vladarja nebesa.

Weller je pregledal vrata kajute, ni se dala zakleniti. Vstopil je in je zgrabil vrata za kljuko. V brezmejni grozi se ni upal ozreti v okno. V kotu na tleh je zagledal zarjavel mornarski nož. Pograbil ga je in zastražil vrata. Zunaj je padala noč in v kajuti se je zmrčilo. Weller je z eno roko čvrsto držal kljuko, z drugo na je stiskal nož.

Weller ni bil človek, ki verjame v vraže in strahove, bil je šolan in mlad in se je vedno sproščeno spremljal mornarskim bajkam o pošastih. Zdal pa je čutil zono, ki ga je obkrožila, čelo mu je orosil mrzli pot. Kje zakaj?

Napor in noč brez sna — to mu je izplilo moč in počasi — je zlezla glava na prsi. Po dolgem je padel v kajuto.

Sportna nedelja

Prvenstvo Gorenjcev v kombinaciji

Na dvodnevni tekmi za prvenstvo GZSP v klasični kombinaciji je zmagal Franc Pribošek (Ilirija) z 265,9 točke. Tudi v teku in skokih zase so člani LZSP zasedli najboljša mesta

Lesce, 3. februarja. GZSP je včeraj in danes izvedel prvi del svojega tekmovanja za prvenstvo podsaveza. Dočim so bila vsa dosedanja tekmovanja v večini v Boinju ali v Mostju, so se zdaj potegnili v Lesce. Tekmovanje je pravi dobro organiziral tamkajšnji SK Lesce. Snega je bilo dovolj in tako so se tekmovanja lahko nemoteno vršila. Oba dneva sta bila solnčna, vendar je drugi dan tekmovanja pokvaril močan veter,

ki je skoraj onemogočil popoldanske samostojne skoke.

Tekmovanje je bilo letos prvič odprto za vse podsaveze in je bila zaradi tega udeležba številnejša kakor običajno, tekmovanje samo pa je zaradi udeležbe tekmovalcev LZSP mnogo pridobilo na zanimivosti. Dasi razpolaga GZSP sam z znanimi internacionalci, med katerimi sta Jakopič Albin in Smolej Franc, večkratna državna prvaka, so vsa prva mesta zasedli člani klubov LZSP. Tako je že v soboto v teku na 18 km nepričakovano zmagal Knap (SK Ilirija), ki je trenutno v izvrstni formi, nad državnim prvakom in najboljšim Jugoslovencem na Pokljuki Francem Smolejem. V kombinaciji se je zdel zmagala Albin Jakopič (Dovje-Mojstrana) skoraj sigurna, vendar je Albin imel v skokih smolo in je zaradi padca izgubil nade, da postane zmagovalec v norveški kombinaciji. Mladi Pribošek (SK Ilirija), ki spada med naše najnabudebnije skakalce mlade generacije, ga je prehitel, čeprav je bil v zaostanku za celih 42 točk. Tako je tudi to prvenstvo romalo v Ljubljano.

Tudi tekmovanje v samostojnih skokih je prineslo zmagal Ljubljancem, kjer je sigurno zmagoval najmlajši član klubov LZSP, ki je v nedeljo popoldne prav tako premagal najmlajšega konkurenta Jakopiča Albina in Priboška ter si zasluženo priboril dve prvi mesti. Tekmovanju sta oba dneva poleg številnih gledalcev prisostvovala tudi sreski načelnik dr. Vrečar iz Radovljice in kot zastopnik komandanta dravske divizije poročnik Burkovč.

Tek na 18 km

Prvi dan tekmovanja v soboto je bil tek na 18 km, samostojni in za kombinacijo. Skupno je tekmovalo 33 tekmovalcev, na cilj pa prišlo 29. Od prijaviteljnih jih je 8 tekmovalo tudi za kombinacijo. Proga, ki je merila nekaj več kakor 18 km, je vodila od starta ob cesti na Bled proti Zirovnici in je nato zavila preko blejskega mostu na planoto pri Koritnem do steka Save Dolinice in Boinjke, odtod nato ob bregu Boinjke po strmi poti na koto 548, kjer je dosegla najvišjo točko. Po kratkem zloženem smuku je vodila nato preko Save mimo radovljškega pokopališča in kopališča ob železniški progi nazaj na cilj v Lesce pri gostilni Olip. Proga je bila srednje teža in je imela višinske razlike 150 m. Trajalo je za tehnični vodja G. Šega. Sneg je bil prav dober.

Ze kmalu se je videlo, da se bo borba odločila med Knapom in Smolejem. Knap, ki je imel startno številko 46, je naglo prehitel sotekmovalec in rezal cilj kot 8, dočim je drugi prišel na cilj Smolej, ki je startal kot 16. Rezultati so bili:

1. Knap Leo, Ilirija, 1:27,23;
2. Smolej Franc, Bratstvo, 1:28,45;
3. Janša Joško, Ilirija, 1:29,15;
4. Jakopič Albin, Dovje-Mojstrana, 1:29,30; 5. Jakopič Gusti, Sm. kl. Ljubljana, 1:30,20; 6. Klančnik Lojze, DM, 1:32,35; 7. Bervar Nani, Ljubljana, 1:32,51; 8. Kerštanj Andrej, Ilirija, 1:35,23; 9. Senčar Lado, Ljubljana, 1:36,45; 10. Podlipnik Jože, Boinj, 1:38,42.

Sledili so Lakota, DM; Linke, Ilirija; Pribošek, Ilirija; Rabič, DM, itd. Kakor vidimo, je nekoliko prednjačil pred ostalimi le novi prvak GZSP Knap, med naslednjimi štirimi tekmovalci pa je bila le

Takega ga je našlo jutro. Zabolelo ga je v mišicah, a dvignil se je osvežen. Zagledal je nož na tleh. Spomnil se je groze prejšnjega dne, a ni si mogel verjeti. Priposloval je ves doživljaj razburjenemu živčevju in skrajni utrujenosti. Stopil je na krov. Tedaj je zagledal na tleh pred kabino mornarsko posodo s prepečenecem in čokolado.

Pretpal je oboje. Ni sanjal: pravi prepečenec in čokolada. In on je bil lačen, morda prvič v življenju!

Vzel je nož in pričel ladjó preiskovati. Mornarska kabina in kabina kurjačev sta bili brez vrat in opreme. Tu je gospodaril veter. Kuhinje skoro ni bilo več, bil je le še hodnik. Odprtine, kjer spušča tovor po žerjavih v trehul ladjó, so bile razkrite in železo je bilo vse zarjavelo. Nagnil se je čez rob: prvo nadstropje je zijalo črno in prazno, pod njim drugo, tretje pa je bilo polno vode, ki je odbijala žarko svetlobo. Stopnic ni bilo več. Iskal je vrvi, a je našel le preperle konce. Notranjštine ni mogel preiskati. Pri odprtini za preprogo so bile še stopnice, a vse je bilo temno, on pa ni imel luči. Neprijetno mu je bilo, ko je stal v luči odgovorjal in je upiral oči v temnino in skušal prodreti v njeno skrivnost. Splezal je na krov.

Ni si mogel razlagati prepečenca in čokolade na mrtvi ladjí. Morda pa je bilo vse to že prej tam, morda včeraj tega ni opazil. Mornarji so pustili hrano duhovom. Da, najbrž je tako!

Ves dan ni uziel kake druge ladjé.

neznatna razlika. Od teh so se po točkah plasirali za kombinacijo v temle redu: Jakopič Albin 160, Jakopič Gusti 157, Lakota 127, Pribošek 118, Rabič 115 točk itd. Start je bil točno ob 15. Gleda Smoleja je treba omeniti, da je bil v službi od 5. jutraj do 13. in je takoj po prihodu vlaka v Jesenice moral nastopiti.

Skoki

Danes se je prvenstvo GZSP nadaljevalo s samostojnimi skoki in skoki za kombinacijo. Skakalnica s svojo romantično lego, s katere je krasen razgled na zasnežene vrhove Julijskih Alp in Karavank, je bila prav dobra. Skoke je nekoliko oviral veter, kar je bilo usodno zlasti za Albina Jakopiča, ki je zaradi tega padel pri prvem skoku. Rezultati so bili:

- Prvenstvo GZSP v kombinaciji:
1. Pribošek, Ilirija, 265,9 (31 m, 31,5 m najdaljši skok);
 2. Jakopič Albin, Dovje-Mojstrana, 261,9 (30 p, 31);
 3. Jakopič Avgust, Ljubljana, 253,6;
 4. Rabič Miha, Dovje-Mojstrana, 215;
 5. Vrhunc Viljem, Lesce, 197; 6. Markež Janez, Boinj, 196.
- V skokih samostojno so se plasirali:
1. Klančnik Karl, Ljubljana, 146,1 (28, 28);
 2. Bevc Edo, Ljubljana, 143,7 (24, 29);
 3. Torkar Jože, Lesce, 130,6 (26, 26,5);
 4. Bručan Lado, Ilirija, 105,5; 5. Polajnar, Ljubljana; 6. Legat, DM; 7. Selan, Boinj.

Izmed vseh tekmovalcev se je zlasti odlikoval mladi Pribošek, za katerim pa je le malo zaostajal Klančnik. Ta dva sta po stilu znatno prekašala vse ostale in jih je moglo dosegati edino še Albin. Vsem trem, kakor tudi Bevcu, se pozna norveška skakalna šola in lahko pričakujemo, da nas bo naša mlada skakalna generacija še čisto zastopala tudi na bodočih večjih mednarodnih tekmovanjih.

Spored popoldne.

Popoldanske propagandne skoke je oviral izredno močan veter, ki je pihal skakačem naravnost v prsa in so zaradi tega dosegali znatno manjše daljave. Veter je bil mestoma tako močan, da so morali skakanje večkrat za nekaj minut prekiniti. Tisti, ki so računali, da bo popoldne najbrž padel rekord skakalnice (in teh je bilo mnogo), so se zmotili; če ne bi bilo vetra, bi najbrž imeli prav. Zmagal je zasluženo Klančnik, ki mu je bil zlasti stilski v vsakem pogledu vzoren drugi skok. Tudi Albin je bil prav dober, vendar v stilu nekoliko slabši, med tem ko Pribošek po stilu sicer ni zaostajal, pa le ni dosegel daljine kakor popoldne.

- Plasirali so se:
1. Klančnik 145 (23 m, 27 m), 2. Jakopič Albin 141,5 (27, 23), 3. Pribošek 139,9 (26, 26), 4. Polajnar, Ljubljana, 123,1 (23, 22), 5. Torkar, Lesce, 6. Selan, Boinj, 7. Vrhunc, Lesce, 8. Markež, Boinj, 9. Bevc, Ljubljana, itd.

Po končanem tekmovanju je predsednik GZSP g. župan mag. Zabkar v gostilni Legat razglasil rezultate in razdelil priznanice. Spomnil se je blagopokojnega kralja, nato pa pozval zbrane, naj vzliknejo kralju Petru II. trikratni »Smuk«. Priznanice je prav okusno izdelal akademski slikar Tine Hodnik; bili so krasni po naravi risani akvareli najrazličnejših motivov z naših planin, tekmovalcem pač najlepši spomin na letošnje prvenstvo GZSP. Ob zaključku je predsednik poveljal tekmovalce še na drugi del prvenstva v smuku in slalomu, ki bo 23. in 24. t. m. na Rožni.

SK Ilirija (lahkotletska sekcija). Drevo ob 19. v telovadnici na Grabnu reden gimnastični trening. Udeležba je za vse atlete obvezna. (Smučarska sekcija). Redna seja načelstva bo v sredo ob 20.30 v Evropi in ne danes, kakor je bilo prvotno določeno.

Nekoliko se je pomiril. Ko pa je v mraku nenadno stopil iz kabine, se je zdrnil: Na krmi je švignila vitka postava in izginila proti odprtini. Skočil je bliže po mostičku, a ničesar več ni mogel opaziti.

Tedaj je sklenil stražiti. Zapri se je v kajuto in je napeto pričakoval pri okencu. Dolgo so mu tekale minute, večne so se mu zdele ure. Srce mu je močno utripalo...

Ze je mislil, da je vse zaman. Spanec mu je silil v oči. Tedaj — Tedaj se je nekaj zganilo na hodniku in tik njegovega obraza se je pokazal v mraku — mrtvaški obraz.

Weller je kriknil in padel vznak. Lotevala se ga je blaznost. Vso noč je tiščal kljuko in se ni ozrl v okence.

Zjutraj je planil iz kajute. Pred njim je stala posoda s prepečenecem in čokolado. Weller se je ni dotaknil. Hrepenel se je za zavrli v obzorje: kje utegne uzreti odrešenje? Časih se je plašno ozrl, kje bo zagledal strašnega zasledovalca. Čutil je, da bo jutri blazen, če ostane le še to noč na ladjí duhov. V senčih mu je tolklo.

Ko je stalo solnce v opoldnevu, je zagledal dim. Planil je v kabino in je zgrabil posteljnino. Splezal je na jambor in jo obesil tja. Sleknil je srajco in pričel mahati z njo. Ladjá se je približala, toda plula je mimo. Tedaj se je vzpel na jarbalo in je tulil in mahal v svojem obupu. Ladjá se je obrnila proti njemu.

Weller ni vedel, kako je prišel v čoln

Tekme v smuku in slalomu v Celju

Celje, 3. februarja.

Na Svečnico je SK Olimp priredil medklubsko tekmo v smuku. Start je bil na Tovstu, cilj pa pod Celjsko kočo. Proga je bila dolga 2,5 km, višinska razlika pa je znašala 250 m. Snežne razmere so bile srednje, organizacija pa brezhibna. Na startu je bilo 32 tekmovalcev, in sicer 21 v konkurenci in 11 izven konkurence, članov Olimpa, podružnice SPD Celje in smučarskega kluba Celje.

Podrobni rezultati so bili:

V konkurenci: 1. Jelen Fric (Sm. k. Celje) 1:02, 2. Urbančič Adolf (SK Olimp) 1:20, 3. Stavbe Ivan (SK Olimp) 1:21, 4. Mešov Zvonko (SPD Celje) 1:32.

Izven konkurence: 1. Valzer (Olimp) 1:51, 2. Grilec Slavko 2:03, 3. Stegu Cvetko 2:13.

Po tekmi so bila trem prvoplasiranim razdeljena praktična darila.

Danes je bila pri Celjski koči za otvoritev smučarskega tedna, ki ga prireja smučarski klub Celje ob svoji petletnici, tekma v slalomu za damsko prvenstvo podsaveza. Dolžina proge je bila 350, višina pa 100 m. Vreme je bilo krasno, snežne razmere pa le srednje. Na tekmo so prišle članice jubilaria in Rapida iz Maribora, nekaj znanih smučark iz Maribora pa ni bilo na startu.

V podsavezni konkurenci so posamezne tekmovalke zasedle tale mesta:

1. Skoberne Herta (Sm. k. Celje) 2:44,8,
2. Dobocky (Rapid) 3:22,2, 3. Sadnik Berta 2:56,2, 4. Gradišar Mira (obe Sm. k. Celje) 3:19.

Ker je bila ta tekma ob enem tekma za klubsko prvenstvo, je bil vrstni red za ta naslov naslednji: 1. Skoberne Herta, 2. Sadnik Berta, 3. Gradišar Mira.

Po tekmi v slalomu za dame je bila klubska tekma gospodov v slalomu na isti progi. Na njej je tekmovalo 7 članov Smučarskega kluba Celje v konkurenci in 6 tekmovalcev izven konkurence. Klubski prvak je postal Jelen Fric s časom 1:41, častna mesta za njim pa sta zasedla Goršek Emil z 2:02,8 in Gorečan Ervin z 2:06,2.

Izven konkurence so bili na prvih treh mestih: 1. Kragelj Ivan (SPD Celje) 2:03,2, 2. Valter (Olimp) 2:05,4, 3. Zdravec Karol (Olimp) 2:11,8.

Zvečer je bila v klubski sobi razglasitev rezultatov in razdelitev daril.

Za torej določena medklubska stateta v mestnem parku je zaradi pomanjkanja snega odpovedana.

Tekme za prvenstvo ZZSP

Zagreb, 3. februarja.

Na Sijemenu so se danes končale tekme v smučski kombinaciji za prvenstvo zagrebškega zimsko-sportnega podsaveza, ki so dale naslednje rezultate:

1. Čubelić Vjekoslav (HPD) 352 točk,
2. Topali (Concordia) 332 točk. Po skokih za kombinacijo so se vršile tekme v skokih za samostojno konkurencio in tudi skoki za propagando posebej: pri prvih je prav tako dosegel prvo mesto član HPD Čubelić s 192,2 točke. Najdaljši skok dneva je dosegel izven konkurence Topali, ki je skočil 25 metrov.

Z nemškega zimsko-sportnega prvenstva

Garmisch-Partenkirchen, 3. februarja. V teku na 18 km, ki je bil v petek in je ob enem veljal kot prvi del tekmovanja za norveško kombinacijo, so bili doseženi tile najboljši rezultati:

1. Nurmela (Finska) 1:18:10, 2. Iversen (Norveška) 1:19:49, 3. Demetz (Italija) 1:19:50, 4. Brodhal (Norveška) 1:19:54, 5. Hofbaken (Norveška) 1:20:06.

Včeraj so bili skoki za klasično kombinacijo, pri katerih so tekmovalci na mali olimpijski skakalnici dosegli dolžine nekaj nad in pod 50 m. V skupni kvalifikaciji je dosegel 1. mesto Norvežan Olaf Hofbaken s 447,4 točke in ekokoma 51 in 53 m. Naslednje mesta so zavzeli: 2. Hagen (Norveška) 424,8, 3. Valonen (Finska) 421,5, 4. Valkanen (Finska), 5. Bozner, 6. Wagner (oba Nemčija), 7. Czech (Poljska), 8. Barthol (ČSR).

Današnje tekme v skokih samostojno na veliki olimpijski skakalnici so morali zaradi velikega viharja in močnega snežnega meteža prekiniti. Tisočim gledalcev na ljubo so se tekmovalci le žrtvovali ter odšli

in na krov tuje ladjé. Pozneje so mu pripovedovali, da je blaznel in venomer opozoval režeči se obraz mrtvega mornarja.

Kapitan je ukazal prenesti na zapuščeno ladjó zaboj razstreliva in je umaknil svoj brod v varno razdaljo, kajti mrtve ladjó se v noči brodovom nevarne, ker lahko trčijo ob nje.

Pok, brizg vode. Mrtvi orjak se je dvignil in nagnil, kakor v poslednjem zdihlaju, nato se je hitro potopil. Le malo ostankov je splavalo na valove.

Ladjá je vzplula. Ko je plula čez mesto potopa, je kaplavo na površju človeško truplo. Kapitan je spustil čoln. Mornarji so hoteli dvigniti telo, ki je ležalo z obrazom v vodi, a zgrozilo so se in ga spustili nazaj v morje. V obraz se jim je zarezalo strašno lice mrtvega mornarja... Bil je gobavec...

— Dosti si pretrpel, fant — je rekel sivi kapitan Wellerju, ko se mu je ta izpovedal — a še vedno nisi zrel za življenje. Enega ti manjka: nikdar nisi okusil dela. Moja »Arrow« gre v prekomorje po kupčiji. Vzamem te za mornarja. V življenju, ki si ga boš zaslužil s svojimi rokami, boš srečen!

Weller je krepko stisnil si volasemu pomorcu desnico.

★

— Srečal sem Wellerja lani v Južni Ameriki, — je končal naš krmar — že trideset let brodarji na »Arrow« in na njej je osivel. V Buenos Airesu me je gostil z rumom.

ekakat na malo olimpijsko skakalnico, na kateri si je v stariški konkurenci pri voščil najdaljši skok 52 m Norvežan Sigmund Ruud.

Današnji konkurenčni spored v smučskih skokih in hokeju na ledu je bil zaradi ne-nadnega snežnega prevrata odgojen na jutri.

Nogometni dogodki

Zagreb: Gradjanski: Reprezentanca Siska 7:0. Sisek ni bil kompleten, ker je bilo več njegovih dobrih igralcev zadržanih. Tekma

Dva uspela nastopa Ilirije na ledu

Hokejsko moštvo Ilirije je imelo v soboto in včeraj v gostih najjačje avstrijsko moštvo KAC iz Celovca. — Kljub dvakratnemu porazu so hokeisti Ilirije pokazali dober napredek.

Ljubljana, 3. februarja.

Za razvoj hokeja pri nas niso najugodnejše razmere, ker je treba zanj posebej prirejene drsne ploške in čim dalje sezone in zato je treba Iliriji, ki vztrajno orje leдино v tej sportni panogi med vsemi klubi v državi, izreči še posebno priznanje. Prireditelji so v ta namen žrtvovali že mnogo sredstev in osebnega truda in je škoda je, da zanimanje za hokej tudi drugod po državi, kjer končno vremenske razmere niso mnogo slabše ko pri nas, do zdaj ni dobilo tal, tako da je Ilirija zaenkrat glede konkurence navezana samo na inozemske nasprotnike. Na srečo ima že sosedna Avstrija nekaj odličnih zastopnikov tega sporta, pa je do zdaj vzdrževala z njimi precej živahne stike; v kratkemu pa namerava soči tudi dalje proti severu k bratom Čehoslovakom. Sicer pa se kažejo prvi znaki njene propagande za ta sport tudi že pri nas; tudi Zagreb in Beograd sta pričela misliti na to, da bi po možnosti udomačila hokej. Če bodo vremenske razmere količjak dopuščale, bo Ilirija v kratkem nastopila v Beogradu, da pokaže prestolniski publiki, da je ta borbeno igra na ledu najprimernejše nadomestilo za prijatelje nogometa poleti. Zelimo, da bi Ilirija v prihodnjih letih za popularizacijo hokeja imela čim več uspehov in pri tem vzbudila tudi razumevanje naših vrhovnih forumov za podpiranje sportnega pokreta, ker bo le tako mogoče, da bi v dogledni bodočnosti tudi v tej sportni disciplini stopili v krog velikih svetovnih narodov. Zadnji že zdaj ne bomo več!

Vremenski riziko je pri teh prireditvah — posebno letos — posebno velik. Srečo so imeli aranžerji, da so kljub sumljivim zapadnim vetrovom in skoraj doslednim napovedim o padavinah in sličenem pustili veljati dogovor. Vreme in ledna plošev sta bila oba dni prav ugodna. Današnja prireditev za 11. dopoldne je bilo treba iz varnostnih razlogov določiti za uro prej, o čemer pa veliko število sicer stalnih obiskovalcev ni bilo zadostno obveščenih. Prihajali so na tekmo že bolj proti koncu; če so bili vsi, ki so mislili priti, se vsaj blagajnik ne bo imel pritoževati.

KAC: Ilirija

7:1 (1:1, 2:0, 4:0) in 3:1 (1:1, 0:0, 2:0)

Moštvi sta oba dni nastopili v naslednjih postavah:

KAC: Eichinger, Nusser, Eggenberger, Raunegger, Stertin, Egger, Scherlau, Rascher, Schneider.

Ilirija: Rihar, Kos, Kačič, Gregorič, Pavličič, Gogala, Žitnik, Lombard, Pogacnik.

Obe igri sta nudili glede razdelitve moči enako sliko. V začetku igre sta bili moštvi precej izenačeni, nato so gostje polagoma prešli v premoč, ki je bila na koncu že skoraj popolna. To razmerje si kažejo prav nazorno tudi rezultati posameznih tretjin, posebno sobotnih.

Moštvo KAC je treba oceniti kot moštvo odličnega srednjeevropskega razreda, ki je gotovo močnejše kot vse državne reprezentance, ki so se na nedavnem svetovnem prvenstvu v Davosu plasirale v spodnji polovici. Moštvo je v vseh vrstah prilično izravnano in dobro vigrano; od vseh pa se le odlikujeta še posebej avstrijska reprezentativca Egger in Stertin, med katerima pa je bil slednji, to pot nekoliko pod običajno formo. Nasproti prejšnjim letom s eje moštvo prišlo sedaj pretežno kombinacijske igre, kratkih in enostavnih potez proti nasprotniku.

Domači devoteriki, ki je kot »drsalni materijale najmanj enakovredna, manjka predvsem sistema in rutine. Posamezne vrste se niso izravnane, pa tudi posamezniki kažejo še pomanjkljivosti, dasi mnogo manj kot lani. Igra se še zmerom večinoma na prodore; o kombinaciji smo videli šele začetke, dasi so se sem in tja že opazile prve zamove. (Na ledu je to precej drugače kot na zelenem!) Preveč očitna je tudi razlika v znanju med I. in II. napadom. Oba dni sta bila prav dobra Gregorič in Pavličič. Obramba, ki je bila v soboto manj zanesljiva, je bila danes popolnoma na mestu, najbolj zaradi dobre igre Kavčiča. Izvrsten vratar je bil obrat Rihar, ki mu je v soboto ušlo nekaj »dolgi« strelave zaradi slabe razsvetljave.

Nekaj o igrah

V soboto: Igro otvorijo gostje proti II. napadu I. Obe moštvi igrata previdno z lahko premočjo gostov, ki poskušajo vrnarja z dolgimi strelji. Po izmenih napadnih vrst uprizori I. prvi močan napad; obramba KAC se ne znajde pravočasno in I. vodi z 1:0. Gostje pritisnejo zdaj vse močnejše; napad za napadom gre proti vratom belo-zelenih in tik pred odmorom je res izravnana. — Druga tretjina pa v močnejši premoči gostov; napadi I. so zmerom redkejši, čeprav dovolj nevarni. Dva gola za rdečo sta rezultat. V zadnji tretjini so gostje popolni gospodarji. Obramba I. je ob moč. Celovčani streljajo kar iz vseh pozicij ter z lahkoto postavijo končni rezultat, ki je pa po poteku le nekoliko previsok.

Danes: Začetek poteka spet v znamenju previdnega tipanja, dokler se prvi ne lotijo gostje, ki z lepo kombinacijo dosežejo vodstvo. Domači pa ne odnehaajo in izenačijo — iz gneče pred vrati. Prva tretjina poteče že v močnejši premoči gostov, toda domači so pridni in silno požrtvovalni — v razdiranju. V zadnji tretjini pa so spet gostje — v elementu. Ker pa obramba I. do kraja ne popusti, je treba dobro kombinirati, da spravijo plošev vsaj dvakrat v mrežico. Rezultat ustreza potoku. Obe tekmi sta bili odigrani — razen ne-

je bila dober trening, gledalcev je bilo 800. Za prvenstvo Zagreb: Viktorija: Jugoslavija 1:1, Železnikar: Slavija 4:0, Polijejski: Tipografija 4:1.

Budimpešta: Prijateljske tekme: Phöbus: Hungaria 4:4, 11:1; Milenari 7:0, Ferencvaros: Nemzeli 1:1, Ujpest: Sorokar (amat.) 12:0.

Rim: Italijansko prvenstvo: Ambrosiana: Lazio 1:1, Livorno: Turin 1:1, Triestina: Sampierdarena 2:1, Bologna: Napoli 3:0, Alessandria: Brescia 1:0, Juventus: Fiorentina 0:0, Roma Pro Vercelli 3:2, Palermo: Milano 1:0.

kaj neznatnih izjem — fair. Pri tej priliki bi bilo omeniti, da nekateri gledalci vse prebudo sodijo posamezna trenja, ki so pri brzini, s katero se vse odigrava, neizogibna.

Prvo igro je sodil Celovčan g. Novak, dobro in objektivno, imel pa je zaradi discipliniranosti igralcev tudi lahko stališče. Danes je vršil sodniške posle g. Vodišek.

Gledalcev je bilo obkrajat precej; brez dvoma pa bi bil poset lahko večji, če ne bi bila prijateljstvo sporta izvalila v zimsko naravo — konkurenca na belih poljanah, ki je bila pretekla dneva precej huda.

Sportni drobiž

Smučarska himna, katero je napisal popularni slovenski pisatelj Joža Vombberger, je zdaj natisnjena v novi številki ilustrirane tednika »Naš Val«, reviji za gledališče, ljudske odre, radio, film, sport in modo. Nova številka, ki je prvak izšla, prinaša duhovito Zoženkovsko »Domače knjigovodstvo«, skicirko iz filmskih ateljev »Ufe«, Pivkovo črtico »Ples«, izredno zanimivo kulturo telesa, katero prispeva Eva Radočeva, Ingolcičovo dramo »Zgrešena pota«, ki bo zlasti dobro došla podeželskim odrom, radijsko tehniko, modno rubriko, filmski drobiž, radijska in gledališka poročila, križanke in magične like in seveda naš stalni Sel Catinijev roman »Emilio Bernini«. Posebna zanimivost te naše izvrstne in cenene tedenske revije je priloga na 12 straneh, na katerih dobimo točen in izredno pregledno urejen program vseh važnih evropskih radijskih oddajnih postaj in točen seznam oper, operet, zvočnih iger, koncertov in sportnih reportaž v domačih in tujih programih. Zahtevajte še danes brezplačno in brezplačno na ogled. I. izvod. Mesečna naročnina 12 Din. Pišite na naslov: Radijska revija »Naš Val«, Ljubljana.

Italija — za smučarstvo

Znana stvar je, da Mussolini z vsemi sredstvi podpira sportno udejstvovanje čim širših plasti svojega naroda. Tako je kmalu po prvem snegu naročil vsem članom predstveda fašistične stranke, da morajo osebno obiskati — in sicer s smučmi in v smučarskem dresu — Sestriere, znano smučarsko središče, kjer so bili takrat veliki smučski tečajji. Visoki predstavniki stranke so morali prisostvovati številnim tekmam, razen tega pa se tudi sami smučati med ostalimi, ali pa se vpišati v tečaje, če do tedaj še niso imeli smučni na nogah. Temu zgledu so kajpa sledile množice drugih, ki jim je vsaka Mussolinijeva želja — povelje.

Letošnji rekord na smučski skakalnici Na olimpijski skakalnici v Garmisch-Partenkirchenu so imeli nedavno otvoritveno tekmo v smučskih skokih, na kateri so startali vsi »kanonci« Norveške ter srednje Evrope. Seveda so bili Norvežani še zmerom močnejši in zasedli so prva tri mesta, toda tudi prvi Srednjeevropec, Nemec Haselberger, se je do 25 točk približal najboljšemu. Značilno je, da je na tej tekmi Birger Ruud, ki mu do sedaj tudi domači tekme niso bili kos, ostal na drugem mestu. Zmagal je njegov rojak Reidar Andersen s skoki 77, 81 in 83 m ter 343,9 točke. Rekord dneva in letošnje sezone je postavil naš lanski znanec Sörensen z znakom 84 m. Nemci so prav navdušeni nad njo in zdi se, da se prav nihče ne meni za večno stokanje

Arhitektura in gradnja mest

Pod naslovom »Arhitektura in gradnja mesta« je predaval v okviru Ljudske univerze univ. prof. I. Vurnik. Predavanje je bilo zamišljeno tako, da je nudilo dober vpogled v duhovno stremenje njegove šole.

V prvem delu predavanja je podal predavatelj na mnogih primerih svoj notranji razvoj v osnovnih spoznanjih sodobne arhitekture. Pokazal je dalje, kako more nastati vsako dobro opravljeno delo le iz svojih notranjih potreb, iz svojega smotra, dalje iz sredstev, s katerimi je mogoče sestaviti dotično delo in iz načina, kako so ta sestavna sredstva med seboj povezana. — Dokazal je bistvo pojma »slog« in pojasnil, kako in kedar doseže arhitektovo delo svoj višek. Govoril je o nujni potrebi splošne in čim temeljiteje strokovne izobrazbe za arhitekta, ker se le po njej more približati spoznanju potreb sodobne družbe in možnosti, kako tem potrebam zadostiti. Posebno so bila zanimiva tista njegova izvajanja, ko je razlagal, kako se mora zlasti sodobni mladi arhitekt skušati priučiti, da ustvarja lepote svojih del ne z dekoracijo, marveč z iskanjem in uveljavljanjem notranjih lepot materiala in konstrukcije. Le po tej poti vidi predavatelj možnost zaposlitve vedno večje množice mladih arhitektov.

V drugem delu svojega predavanja je pa pokazal osnovne misli za izdelavo novega mestnega projekta. Posebno pažnjo je posvetil načinom ureditve stanovanjskih delov mesta in vključitvi javnih stavb v ostalo telo mesta. Pri ureditvi stanovanjskih delov je predložil možnost ločitve osebnega in voznega prometa, možnost znižanja površine prometnih cest na minimum, možnost čim večjega zavarovanja stanovanj pred prahom in ropotom.

Jasno je izzvenela tudi njegova misel, kako je treba vedno upoštevati pri stavbah, ki se grade sredi starih dobro grajenih mestnih delov, obstoječe kulturne dobrine starih stavb. Nova stavba, ki se gradi v takih okoliščinah, se mora po svoji gmoti in visokosti prilagoditi obstoječemu dobremu; arhitekt ima kljub temu še vse možnosti, da se umetniško izživi in pokaže svojo resnično sposobnost.

S priznanjem je prikazal delo in skrb naše mestne občine pri razširitvi cestne železnice, ki ga je označil kot prvo veliko dejanje, skrb in srečno roko pri urejanju parkov, pri opleševanju cest z zelenjem in pri postavljanju spomenikov, kar je označil kot dela trajne vrednosti. Zavezal se je za poglobitev železniške proge Zalog—glavni kolodvor—Vič, ker more samo to dejanje zagotoviti res lep in ugoden razvoj severnega dela Ljubljane. — Predavanje je bilo zelo dobro obiskano in občinstvo je z vidno napetostjo sledilo predavateljevemu izvajanju.

Pri hemoroidalni bolezni, zagatenju, natrganih črevih, abscesih, sečnem pritisku, otebeletih jetrih, bolečinah v križu, tesnobi v prsih, hudem srčnem utripanju, napadih omotice prinaša uporaba naravnega »Franz Josefove« grenčice vedno prijetno olajšanje, čisto tudi popolno ozdravljenje. Strokovni zdravniki za notranje bolezni svetujejo v mnogih slučajih, da naj pijejo taki bolniki vsak dan zjutraj in zvečer pol čaše »Franz Josefove vode«. »Franz Josefova« voda se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Potrta neizmerne žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem pretužno vest, da je naša iskreno ljubljena teta in botrica, gospa

FRANJA ZUPANČIČEVA

šivilja na Sv. Petra cesti 43

na svečnico popoldne po dolgem in muke polnem trpljenju, previdena s tolažili svete vere, v starosti 82 let, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb nepozabne pokojnice bo v torek, dne 5. februarja ob 2. popoldne iz mrtvašnice splošne bolnišnice na pokopališče pri Sv. Križu.

V Ljubljani, dne 2. februarja 1935.

Občina Ljubljana Mestni pogrebni zavod

ŽALUJOČI OSTALI

Naznanjamo, da je preminil naš soustanovitelj, družabnik in poslovodja, gospod

FRAN STUPICA

VELETRGOVEC

ki ga ohranimo v trajnem hvaležnem spominu.

Blagopokojnika spremimo danes ob 14.30 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 2. februarja 1935.

Centrala za staro železo
družba z o. z. LJUBLJANA.

Potrta neizmerne žalosti naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš iskreno ljubljani in nenadomestljivi soprog, oče, svak in stric, gospod

Ivan Leskovec

trgovec in posestnik

v soboto, dne 2. t. m. po dolgotrajni muke polni bolezni, previden s tolažili svete vere, bogu vdano preminil.

Pogreb nepozabnega pokojnika se bo vršil v ponedeljek, dne 4. februarja ob pol 4. popoldne na domače pokopališče v Šmartnem.

Šmartno pri Ljubli, dne 4. februarja.

Globoko žalujoča soproga ANA LESKOVEC, ZLATO in FRANCI, sinčka.

BREZ POSEBNEGA NAZNANILA.

NAZNANJAM PRETUŽNO VEST, DA JE MOJ ISKRENO LJUBLJENI, DOBRI SOPROG OZ. STRIC IN SVAK, GOSPOD

DR. FRAN ZBAŠNIK

RAVNATELJ OZ. DVORNI SVETNIK V POKOJU IN PISATELJ

DANES OB 1. URI POPOLDNE, PO DALJŠI BOLEZNI, V 80. LETU MIRNO V GOSPODU ZASPAL.

NA ZADNJE POČIVALIŠČE K SV. KRIŽU GA SPREMIMO IZ HIŠE ŽALOSTI BEETHOVNOVA UL. 9 V PONEDELJEK, DNE 4. FEBRUARJA 1935 OB 4. URI POPOLDNE.

MAŠA ZADUŠNICA SE BO DAROVALA V TOREK, DNE 5. FEBRUARJA 1935 OB 1/8. URI ZJUTRAJ V ŽUPNI CERKVI MARIJINEGA OZNANJENJA.

LJUBLJANA, DNE 2. FEBRUARJA 1935.

GLOBOKO ŽALUJOČA SOPROGA TILKA ZBAŠNIK IN SORODSTVO.

MESTNI POGREBNI ZAVOD V LJUBLJANI, OBČINA LJUBLJANA

100
uspehov
na
en oglas
v
„JUTRU“

ZADNJA PRILIKA!

IZREDNE CENE!

Samo še 4., 5., 6. in 7. februarja se vrši

PRODAJA BLAGA V KONKURZU „JUGOSPORT“

in sicer v trgov. prostorih LJUBLJANA, Miklošičeva cesta 34. Gramofoni med njimi orjaški za koncertne, društvene in kino dvorane, kavarne in restavracije na električni pogon; gramofonske plošče v veliki izbiri; radio-potrebščine. Trgovski inventar poraben za vsako trgovino, se proda skupno ali v posameznih delih.

1336

V globoki žalosti naznanjamo, da je naš srčno ljubljani soprog, oče, brat, stric, svak itd., gospod

PETER MALIČ

posestnik in gostilničar

dne 2. t. m. po težki bolezni, previden s svetotajstvi, mirno v Gospodu preminil.

Truplo blagopokojnega se prepelje iz Ljubljane v Vinico, kjer se vrši pogreb v ponedeljek, dne 4. februarja 1935.

Ljubljana-Vinica, 2. febr. 1935.

Žalujoči ostali.

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Tužnim srcem naznanjamo, da je naša ljubljena soproga, mati in teta, gospa

Ivanka Šimnic

soproga trg. potnika

dne 2. t. m. po dolgotrajni težki bolezni, previdena s svetotajstvi, mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb drage pokojnice bo v ponedeljek, dne 4. februarja 1935 ob 1/3. uri popoldne iz hiše žalosti, Rimska cesta 23 na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, 2. februarja 1935.

Šimnic Peter, soprog; Gusti, Petrina, Peter, Albin, Slavko, otroci, in ostalo sorodstvo.

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Revija
ŽIVLJENJE IN SVET
POSAMEZNA ŠTEVILKA 2 Dn
SEGAJTE PO DOBREM ŠTIVU!

Mestni pogrebni zavod
Občina Ljubljana

Dr. Erik Eberl naznanja v svojem, v imenu hčerke Ine ter ostalih sorodnikov pretužno vest, da je njegova iskreno ljubljena soproga, oz. mati, sestra, teta in svakinja, gospa

ANA EBERL

dne 2. t. m. po dolgotrajnem bolehanju, previdena s tolažili sv. vere, mirno preminila.

Pogreb nepozabne bo v ponedeljek, dne 4. februarja 1935 ob 4. popoldne izpred mrtvaške veže splošne bolnice na pokopališče k Sv. Križu.

Ljubljana, dne 2. februarja 1935.

ZDRUŽENJE TRGOVCEV V LJUBLJANI
SPOROČA, DA JE PREMINIL GOSPOD

STUPICA FRAN

VELETRZEC IN DOLGOLETNI BIVSI PREDSEDNIK UPRAVE ZDRUŽENJA TRGOVCEV

POKOJNIKA, TOVARIŠA OHRANIMO ZA NJEGOVO VESTNO IN POŠRTOVALNO DELO V TRAJNEM IN HVALEŽNEM SPOMINU.

LJUBLJANA, 2. FEBRUARJA 1935.

UPRAVA.

Naš dobri nepozabni šef, gospod

Franc Stupica

VELETRGOVEC Z ŽELEZNINO ITD.

nas je v petek, dne 1. februarja za vedno zapustil. Blagega pokojnika ohranimo v trajnem spominu.

Ljubljana, dne 2. februarja 1935.

Osebe tvrdke FR. STUPICA.